

Methode voor Wereldoriëntatie & Kunstzinnige Vorming

Whizz-Art

Leerjaar 1

1

Famia

Familie

Colofon

Titel:	Whizz-Art – Leerjaar 1 - Thema 1 - Familie
Vak:	Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Ontwikkelaar:	Emilaine Giel
Projectleider:	Carola Peeters
Met dank aan:	Miriam Baiz, Amely Bennaars, Dirk-Jan Boerwinkel, Nishenou Felix, Ruthlyn Fradll, Daisy Franken, Adrielle Geerman, Juanita Gomez-Rasmijn, Esther den Hartog, Niurca Herrera, Ludwina Koolman, Marietje Martinus, Wiljan Megens, Gislène Semerel, Laura Tonk, Rino Wentwoord
Eindredactie:	Departamento di Enseñansa Aruba Proyecto Idioma den Enseñansa (Nederlands)
Inhoud:	Activiteitenboek voor Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Uitgever:	Departamento di Enseñansa Aruba, Seccion Desaroyo di Curiculo

Departamento di
Enseñansa Aruba

In opdracht van: Scol Arubano Multilingual

Voorwoord

Whizz-Art is de methode Wereldoriëntatie en Kunstzinnige vorming voor het primair onderwijs, ontwikkeld door de Afdeling Curriculumontwikkeling van de Directie Onderwijs Aruba. Wereldoriëntatie is een verzamelnaam voor onderwijs gericht op kennis van de wereld en omvat verscheidene leergebieden die in samenhang worden aangeboden zoals: Mens & Maatschappij, Natuur & Techniek, Persoonlijke Vorming en Gezondheidseducatie.

Binnen de methode Whizz-Art worden Wereldoriëntatie en Kunst op geïntegreerde wijze in thema's aangeboden en gaat het om de persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de natuur, de samenleving, kunst en cultuur.

Er is gekozen voor de Engelse naam Whizz-Art omdat 'Translanguaging' gedurende de hele methode een plek heeft en omdat de methode zowel in het Papiamentu als het Nederlands ontwikkeld is. De naam Whizz-Art is opgesplitst in twee woorden; namelijk 'Whizz' en 'Art'. Een Whizz is iemand die heel slim en vaardig is. Het woord 'Art' is om aan te geven dat 'Arte' (kunst) zowel als doel en als middel een plek heeft in de methode. De methode Whizz-Art focust zich niet zozeer op het leren van kennis, maar vooral op het aanleren van vaardigheden. Deze vaardigheden worden op een geïntegreerde wijze met behulp van verschillende thema's en in verschillende situaties door de leerlingen toegepast.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	6
Overzicht van activiteiten	9
Startactiviteit: Family Corner ★	10
Deelvraag 1: Wie is mijn familie?	12
Activiteit 1.1 Bij mij thuis	13
Activiteit 1.2 It's a Family Thing	15
Activiteit 1.3 Mijn gezin, jouw gezin	17
Activiteit 1.4 De familieleden	19
Activiteit 1.5 Huisdieren horen er ook bij	22
Deelvraag 2: Wat is een familie?	24
Activiteit 2.1 Mijn familienaam	25
Activiteit 2.2 Mijn stamboom	27
Activiteit 2.3 Het belang van een familie	29
Activiteit 2.4 Soorten families	31
Activiteit 2.5 Onze familie op school	33
Deelvraag 3: Waar kom ik vandaan?	36
Activiteit 3.1 Waar komt mijn familie vandaan?	38
Activiteit 3.2 Respect	40
Activiteit 3.3 Gewoontes thuis en in de klas	42
Activiteit 3.4 Muziek van vroeger en nu	44
Activiteit 3.5 Cultuur kleurt het leven	46
Activiteit 3.6 Hoe zie ik eruit?	49
Deelvraag 4: Welke regels en taken zijn er thuis en op school?	51
Activiteit 4.1 In dit huis... ..	52
Activiteit 4.2 Allemaal taken	54

Activiteit 4.3 Mijn taken plannen	56
Activiteit 4.4 Regels op school	59
Activiteit 4.5 Regels in de klas	61
Deelvraag 5: Problemen in het gezin, hoe los je het op?	64
Activiteit 5.1 Onze emoties	65
Activiteit 5.2 Ruzie in het gezin	68
Activiteit 5.3 Arm of rijk?	70
Activiteit 5.4 Verlies en rouw	73
Activiteit 5.5 Verhuizen	75
Slotactiviteit: Family Show ★	77
Bijlage 1 Brief voor ouders	80
Bijlage 2 Benodigde materialen	81
Bijlage 3 Kopieerbladen	84
Bijlage 4 Informatiebladen	103

Inleiding

Over dit thema

Dit thema gaat over familie. Over de familie met wie je in een huis woont (je gezin), de familie waarmee je bloedverwant bent en andere soorten familie tot waar je je aangetrokken voelt. De leerlingen gaan een stamboom maken en geven aan wat familie voor hen betekent. Ze leren dat op Aruba mensen wonen die overal ter wereld vandaan komen met hun eigen tradities en gewoontes. De leerlingen gaan ontdekken dat er binnen een familie taken en regels zijn en dat er soms ook problemen kunnen zijn in een familie.

Vormingsgebieden en kerndoelen (Cyclus 1)

Beweging & Gezondheid:	1.10, 1.10a, 6.1, 6.1b.
Kunstzinnige Vorming:	1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2c, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2b, 3.3, 4.2, 4.2a, 5.1a, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a.
Mens & Maatschappij:	1.1a, 2.4, 2.4a, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a, 5.1, 5.3, 5.3a, 7.1, 7.1a, 7.3, 7.3a, 7.4, 7.4a, 8.1, 8.1a, 8.2, 8.2a, 8.3, 8.3a, 9.1a, 9.1b, 9.2, 9.2a, 9.2b.
Natuur & Techniek:	3.7, 3.7a, 3.8, 3.8a, 5.3, 7.1, 7.1a, 7.3, 7.3a.
Persoonlijke Vorming:	1.1, 1.1a, 1.2, 1.2b, 1.2c, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.1b, 3.2, 3.2a, 3.2b, 4.2, 4.2a, 4.2b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 7.1, 7.1a, 7.1b, 7.2, 7.2a.
Verkeer:	1.12, 1.12a

21^e-eeuwse vaardigheden

- Communiceren.
- Computational Thinking.
- Creatief denken.
- ICT-basisvaardigheden.
- Informatievaardigheden.
- Kritisch denken.
- Mediawijsheid.
- Probleem oplossen.
- Samenwerken.
- Sociale en culturele vaardigheden.
- Zelfregulering.

Vorbereiding

- Stuur een mail naar de ouders, om hen te informeren over dit thema. In bijlage 1 vindt u een conceptbrief.
- Zorg voor de materialen die nodig zijn bij de activiteiten die u gekozen heeft.

Startvoorwerp

Als startvoorwerp wordt in dit thema een familiefoto gebruikt.

Startactiviteit: Family Corner

Tijdens de startactiviteit wordt aan de hand van een familiefoto het thema geïntroduceerd. De leerlingen gaan de 'Family Corner' klaarmaken.

Kernactiviteit: Family Corner inrichten

In dit thema werken de leerlingen aan een Family Corner. In deze 'Family Corner' komen de gemaakte werkstukken te hangen, die te maken hebben met het thema 'Familie', denk aan:

- Letters 'Familie' (startactiviteit);
- IJstokhuisjes (activiteit 1.1);
- Harten (activiteit 1.3);
- Huisdieren (activiteit 1.5);
- Straatnaamborden (activiteit 2.1);
- Stambomen (activiteit 2.2);
- Collages van familie (activiteit 2.3);
- De familie-logo's (activiteit 2.4);
- De kaart van Aruba (Activiteit 3.1);
- De woordspin 'Cultuur van Aruba' (activiteit 3.5);
- De wapens (activiteit 3.5);
- De woordkast 'Goede gewoontes/Slechte gewoontes' (activiteit 3.3);
- De zelfportretten (activiteit 3.6);
- De gebods-en verbodsborden (activiteit 4.1);
- De weekkalender (activiteit 4.3);
- De films 'Schoolregels' (activiteit 4.4);
- De posters 'Arm' en 'Rijk' (activiteit 5.3);
- De bootjes en vlinders (activiteit 5.4);
- De koffers (activiteit 5.5).

Ook leren de leerlingen verschillende liedjes en dansjes rondom het thema 'Familie', zoals:

- Het lied 'My Family, Your Family, Our Families' (activiteit 1.1);
- Het lied 'Family Song' (activiteit 1.4);
- De dans 'This Is My Pet' (activiteit 1.5);
- De levende stamboom (activiteit 2.2);
- Het lied 'The Family Tree Song' (activiteit 2.2);
- Het lied en de dans 'We Are a Family' (activiteit 2.4) en 2.5;
- Het lied 'Con chikito e mundo ta' (activiteit 3.5);
- Het lied 'Clean Up Song' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Shete Dia' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Helping Around the House' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Following the Rules' (activiteit 4.5);
- Het lied 'Feelings Song' (activiteit 5.1);
- Het lied 'Mi ta pober, mi ta pober' (activiteit 5.3).

Slotactiviteit: Family Show

Aan het einde van dit thema geven de leerlingen een presentatie van de 'Family Corner' en van de geleerde dansjes en liedjes.

Deelvragen in dit thema

1. Wie is mijn familie?
2. Wat is een familie?
3. Waar kom ik vandaan?
4. Welke regels en taken zijn er thuis en op school?
5. Problemen in het gezin, hoe los je het op?

Overzicht van activiteiten

Startactiviteit: Family Corner ★				
Deelvraag 1: Wie is mijn familie?				
1.1 Bij mij thuis	1.2 It's a Family Thing 	1.3 Mijn gezin, jouw gezin	1.4 De rollen in een familie	1.5 Huisdieren horen er ook bij
Deelvraag 2: Wat is een familie?				
2.1 Mijn familienaam	2.2 Mijn stamboom 	2.3 Het belang van een familie	2.4 Soorten families	2.5 Onze familie op school
Deelvraag 3: Waar kom ik vandaan?				
3.1 Waar komt mijn familie vandaan?	3.2 Respect	3.3 Gewoontes thuis en in de klas	3.4 Muziek van vroeger en nu	3.5 Cultuur kleurt het leven
3.6 Hoe zie ik eruit?				
Deelvraag 4: Welke regels en taken zijn er thuis en op school?				
4.1 In dit huis ...	4.2 Allemaal taken	4.3 Mijn taken plannen	4.4 Regels op school	4.5 Regels in de klas
Deelvraag 5: Problemen in het gezin, hoe los je het op?				
5.1 Onze emoties	5.2 Ruzie in het gezin	5.3 Arm of rijk?	5.4 Verlies en rouw	5.5 Verhuizen
Slotactiviteit: Family Show ★				

- ★ verplichte activiteiten
 (online) thuisactiviteiten

Startactiviteit: Family Corner ★

Tijdens deze activiteit wordt een hoek of ruimte in de klas ingericht met allerlei familiefoto's en 'familie'-voorwerpen van de leerlingen en de leerkracht. Met vingerafdrukken gaan de leerlingen de letters van het woord 'familie' vormen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren/Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat alle families anders zijn;
- over zijn eigen familie te vertellen;
- de stempeltechniek toe te passen.

Wat heb je nodig?

- PowerPointpresentatie 1: Familie.
- Familiefoto's (en voorwerpen) van leerlingen en leerkracht.
- Werkstuk familie: Plakkaatverf, doekje en voor iedere letter een A4-papier.

Vorbereiding:

- Laat de leerlingen een familiefoto meenemen en eventueel voorwerpen die belangrijk zijn voor hun familie.
- Richt een hoek of ruimte in de klas in, voor de 'Family Corner'.

De activiteit:

● Laat de PowerPointpresentatie 1 'Familie' zien. Stel bij elke afbeelding de vraag:

- *Wie woont in dit huis?*

Bij de laatste afbeelding (van het huis), vraagt u aan de leerlingen:

- *Hoe noemen we een groep mensen die in een huis samenwoont?*
- *Hoe wordt het woord 'familie' in andere talen gezegd?*
- *Zijn alle families even groot?*

● Laat de foto van uw familie zien. Vertel aan de leerlingen wie allemaal op uw foto staan en waarom u die foto hebt gekozen. Vraag vervolgens aan de leerlingen om iets te vertellen over hun eigen familiefoto.

- *Waarom heb je deze foto gekozen?*
- *Wie zijn dat op de foto?*

● Vertel aan de leerlingen dat er gedurende dit thema aan een 'Family Corner' zal worden gewerkt. Alles wat met 'familie' te maken heeft, komt in deze 'Family Corner' te staan of hangen. Vertel de leerlingen dat ze aan het einde van het thema dit mogen presenteren aan hun ouders en andere genodigden.

Plak uw familiefoto en die van de leerlingen in de 'Family Corner'. Als de leerlingen voorwerpen hebben meegebracht, laat ze hierover eerst vertellen en deze dan op een plank of tafel in de 'Family Corner' zetten.

● Verdeel de klas in zeven groepen. Geef iedere groep een letter van het woord 'familie'. Laat ieder groepje op hun A4-papier de gegeven letter met hun vingerafdruk maken/stempelen. Gebruik plakkaatverf hiervoor.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen een groot huis tekenen of plakken in de 'Family Corner'.
- Laat de leerlingen plaatjes of foto's zoeken in tijdschriften die te maken hebben met 'familie'. Deze afbeeldingen kunnen gebruikt worden om de 'Family Corner' te versieren, bijvoorbeeld huizen, feesten, vakanties, liefde.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat willen jullie leren over het thema 'Familie'?*
- *Hoe toon je respect voor de familie van anderen?*

Didactische tip:

- Hang alle letters vervolgens op in de 'Family Corner'.
- Richt de 'Family Corner' zo in, dat er meer werkstukken van leerlingen bij gezet of opgehangen kunnen worden.

Begrippen: familie, respect, samenwonen, 'Family Corner'.

Deelvraag 1: Wie is mijn familie?

Doel:

De leerlingen leren wat het verschil tussen een familie en een gezin is. Ze leren verschillende gezinssamenstellingen kennen en kunnen verschillende familieleden opnoemen. Ook leren ze dat huisdieren een speciale plek innemen in de familie.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 1.1. Bij mij thuis

PV, N&T & KV (Beeldende vorming/Dans)
Sociale & culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat het verschil is tussen een gezin en een familie. Ze maken een huis van ijsstokjes en dansen dan op het lied 'My Family, Your Family, Our Families'.

- Activiteit 1.2. It's a Family Thing

PV & KV (Theater)
Creatief denken
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat je verschillende activiteiten samen met je gezin of familie kunt doen. Ze gaan activiteiten uitbeelden en een film bekijken.

- Activiteit 1.3. Mijn gezin, jouw gezin

PV & KV (Beeldende vorming)
Kritisch denken
90 minuten

Tijdens deze activiteit wordt er gekeken naar verschillende gezinssamenstellingen. De leerlingen gaan in een hart hun eigen gezin afbeelden. Ze bekijken een film over de geboorte van een baby.

- Activiteit 1.4. De rollen in een familie

PV & KV (Muziek)
Kritisch denken
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan de verschillende leden van een familie. De leerlingen leren dat ze zowel zoon/dochter, broer/zus, kleinzoon/kleindochter kunnen zijn in een familie. De leerlingen leren het lied 'Family Song'.

- Activiteit 1.5. Huisdieren horen er ook bij

PV, N&T & KV (Beeldende vorming/Dans)
Probleem oplossen/ICT-basisvaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan huisdieren, die ook een speciale plek hebben in een gezin. Er wordt gekeken naar hoe je voor huisdieren moet zorgen. De leerlingen gaan dansen op het lied 'This is My Pet'.

Activiteit 1.1 Bij mij thuis

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat het verschil is tussen een gezin en een familie. Ze maken een huis van ijsstokjes en dansen dan op het lied 'My Family, Your Family, Our Families'.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming/Dans
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. N&T: 7.3, 7.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2b, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat het verschil is tussen een gezin en een familie;
- familieleden te benoemen;
- een stevige constructie te maken;
- te plakken en tekenen;
- in duo's te dansen op een lied.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 1: Foto van gezin en familie Croes.
- Kopieerblad 2: Huisjes van ijsstokjes.
- Huisjes: IJsstokjes (5 per leerling), plakkaatverf, dunne kwasten, lijm, karton 10 X 10 cm (voor elke leerling), kleurpotloden.
- De videoclip 'My Family, Your Family, Our Families' (zie webpagina Whizz-Art) (3.32 minuten).

De activiteit:

● Laat de leerlingen kopieerblad 1 zien. Vertel de leerlingen dat op de bovenste afbeelding het gezin Croes staat en op de onderste afbeelding de familie van het gezin Croes.

- *Wat is het verschil tussen het gezin en de familie Croes?*

Bespreek met de leerlingen dat een gezin uit ouder(s) en kind(eren) bestaat die samen onder een dak wonen. Een familie wordt gevormd door alle mensen die met elkaar verbonden zijn, zoals de ouders van jouw ouders, tantes, ooms, nichten en neven. Niet alle familieleden wonen onder een dak.

● Vertel aan de leerlingen dat er grote en kleine gezinnen bestaan.

- *Uit hoeveel mensen bestaat jouw gezin?*
- *Wie in jouw gezin is familie?*
- *Wie in jouw familie hoort ook bij je gezin?*
- *Wie is wel familie, maar hoort niet bij je gezin?*

● Laat de leerlingen een huisje van ijsstokjes maken. Laat het voorbeeld op kopieerblad 2 zien.

- *Hoe pak je dit aan? Wat ga je eerst doen?* (Laat de leerlingen eerst de ijsstokjes verven voordat ze gaan plakken.)
- *Hoe maak je een stevige verbinding tussen de stokjes?* (Door ze ietwat over elkaar te plakken.)

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen in tweetallen dansen op het lied 'My Family, Your Family, Our Families'.

Reflectie en terugkoppeling:

Kijk samen naar de huisjes. Vraag aan de leerlingen:

- *Wie heeft het grootste gezin? En wie het kleinste?*
- *Wie hebben dezelfde grootte gezinnen?*
- *Wat vind je het leukst van je gezin?*

Didactische tip(s):

- Oefen het lied 'My Family, Your Family, Our Families' regelmatig gedurende het thema zodat de leerlingen dit tijdens de slotactiviteit kunnen dansen en zingen.
- Hang de ijsstokhuisjes in de 'Family Corner'.

Begrippen: familie, gezin, samenwonen, ouders, stevige verbinding.

Activiteit 1.2 It's a Family Thing

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat je verschillende activiteiten samen met je gezin of familie kunt doen. Ze gaan activiteiten uitbeelden en een film bekijken.

Waar:	In de klas/Thuis
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 2.1a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2a, 1.3a, 5.3, 5.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- het belang van samen zijn met je gezin of je familie;
- dat saamhorigheid een belangrijke waarde is van een gezin en familie;
- met mimiek iets uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 3: Familie-activiteiten.
- De film 'Ana and Her Family' (zie webpagina Whizz-Art) (2.48 minuten).
- Instructieblad 1 voor ouders (zie webpagina Whizz-Art).

Vorbereiding:

Laat de leerling vooraf aan deze activiteit, de (online) thuisactiviteit samen met de ouders/opvoeders uitvoeren.

De activiteit:

- Voer met de leerlingen een gesprek over activiteiten die je met je gezin of met je hele familie uitvoert.
  - *Wat doe je samen als gezin/familie?*
  - *Waarom is het belangrijk om samen als gezin/familie leuke dingen te doen?*
  - *Wat is iets dat je graag zou willen doen met je gezin/familie?*
  - *Welke dingen doe je wel met je gezin, maar niet met je familie?*
- Verdeel de klas in groepjes van drie tot vier leerlingen. Geef ieder groepje een kaartje van kopieerblad 3. Vertel de leerlingen dat ze met hun groepje de activiteit op het kaartje moeten gaan uitbeelden en de rest van de klas moet gaan raden welke activiteit het is. Geef de groepjes vijf minuten voorbereidingstijd. Na iedere voorstelling stelt u de vragen:
  - *Wie van jullie doet deze activiteit als gezin of familie?*
  - *Wat vind je leuk of juist minder leuk aan deze activiteit?*

● Vervolgens gaan de leerlingen het spel 'Wat doe ik met mijn familie?' spelen.

Een leerling noemt drie kernwoorden die te maken hebben met de activiteit die hij/zij het liefst doet met zijn familie. De rest van de klas raadt dan wat voor activiteit het is.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Bekijk samen met de leerlingen de film 'Ana and Her Family'.

- *Welke familie-activiteiten zie je allemaal in de film?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vonden jullie leuk aan deze activiteit?*
- *Welke activiteiten zou je ook willen doen met je familie? Waarom?*

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 1 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema 'Familie' aan de slag kunnen.

Activiteit 1.3 Mijn gezin, jouw gezin

Tijdens deze activiteit wordt er gekeken naar verschillende gezinssamenstellingen. De leerlingen gaan in een hart hun eigen gezin afbeelden. Ze bekijken een film over de geboorte van een baby.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 6.1, 6.1a, 6.2, 6.2a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2a, 1.3a, 2.2a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat er verschillende gezinssamenstellingen bestaan;
- dat de samenstelling van een gezin kan veranderen door geboorte, sterfte, scheiding;
- te prikken, plakken en stempelen.

Wat heb je nodig?

- PowerPointpresentatie 2: Bekende families.
- Het digitale prentenboek 'The New Baby' (zie webpagina Whizz-Art) (3.04 minuten).
- Hart: Gekleurd papier (cartolina), plakkaatverf, prikklap en prikpen, (zwarte) viltstift.
- Kopieerblad 3: Familie-activiteiten.

De activiteit:

● Laat de leerlingen PowerPointpresentatie 2 'Bekende families' zien. Laat de afbeeldingen een voor een zien en stel de volgende vragen:

- *Wat is de gezinssamenstelling? (Uit welke leden bestaat dit gezin?)*
- *Wat vind je van deze gezinssamenstelling?*

Voer dan een gesprek over verschillende gezinssamenstellingen.

- *Welk gezin lijkt het meest op die van jou?*
- *Hoe zou je het vinden als je gezinssamenstelling anders was?*

● Vraag aan de leerlingen hoe een gezinssamenstelling kan veranderen.

- *Hoe kan de samenstelling van een gezin veranderen?* (Denk aan geboorte van een broer/zus, overlijden van iemand in het gezin, scheiding, et cetera).
- *Hoe zou jij je voelen als je gezin zou veranderen door geboorte/sterfte/scheiding?*

Laat de leerlingen het digitale prentenboek 'The New Baby' zien.

- *Zou jij het leuk vinden om een baby thuis te hebben?*
- *Waarom wel, waarom niet?*

● De leerlingen gaan een huisdecor van hun gezin maken. Ze tekenen en prikken een hart uit een gekleurd stuk papier. Vervolgens gaan ze hun duimafdruk op het hart stempelen. Bestaat hun gezin uit drie mensen, dan stempelen ze drie keer. Laat ze verschillende kleuren gebruiken. Als de duimafdrukken droog zijn, kunnen de leerlingen met (zwarte) viltstift het gezicht en de ledematen tekenen van hun gezinsleden. Ze kunnen het hart verder naar eigen keuze versieren.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het spel 'Hoe groot is het gezin?' Gebruik hiervoor de kaartjes van kopieerblad 3. Geef een leerling een kaartje en laat de andere leerlingen raden, welk kaartje dat is. Dit doen ze door drie vragen te stellen over het kaartje. (Bijvoorbeeld: 'Is er een vader in het gezin? Heeft het gezin meer dan 1 kind?') Na drie vragen mag geraden worden om welk kaartje het gaat.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vind jij het beste van je gezin?*
- *Wat vind je minder leuk aan je gezin?*
- *Wat voor gezinssamenstelling zou jij willen hebben als je groot wordt?*

Didactische tip:

Laat de leerlingen de gemaakte harten ophangen in de 'Family Corner'.

Begrippen: gezin, gezinssamenstelling, lid/leden, baby, broer, zus, familie.

Activiteit 1.4 De familieleden

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan de verschillende leden van een familie. De leerlingen leren dat ze zowel zoon/dochter, broer/zus, kleinzoon/kleindochter kunnen zijn in een familie. De leerlingen leren het lied 'Family Song'.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. KV: 1.1, 1.1a, 5.2, 5.2a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- de verschillende leden van een familie te benoemen;
- verband te leggen tussen ouders en grootouders, tantes en ooms, neven en nichten, et cetera.
- zijn/haar eigen verband met familieleden uit te leggen;
- een lied te neuriën.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Family Song' (zie webpagina Whizz-Art) (1.29 minuten).
- Kopieerblad 4: Familieleden.

De activiteit:

- Bekijk samen met de leerlingen de videoclip 'Family Song'.

A family, a family What, what, what is a family? A family, a family What is a family?	There's a family of ducks Playing in the mud And a family of bugs On a flower bud... Wheee
Brothers, sisters A mom, or a dad Hanging out, spending time Much fun to be had	Sometimes they're near Sometimes they're far They're still your family Wherever they are
Soccer with your uncle Fishing with your aunt Grandpa sure does Love to do a dance	Families are sweet Families are fun All around the world We're a family of one
There's a family of fish Living in the sea A family of monkeys Up in a tree	We are, we are We are all a family We are, we are We are all a family

Vraag aan de kinderen:

- *Welke familieleden worden genoemd in het lied?*
- *Welke andere familieleden ken je in een familie?* (Denk aan neven, nichten, oma, zus, broer, et cetera.)

● Leg de leerlingen uit dat je verschillende soorten families hebt. Laat daarbij ter verduidelijking kopieerblad 4 zien.

1. Het gezin: Dit zijn de familieleden met wie je een huishouden deelt. In de meeste gevallen bestaat een gezin uit een vader, een moeder en kinderen.
2. Andere familieleden: Naast de mensen met wie je een huishouden deelt, heb je ook nog andere familieleden. Denk aan oma, opa, oom, tante, neef en nicht.
3. De schoonfamilie: Als je trouwt krijg je een hele nieuwe familie erbij, dit is je schoonfamilie. Denk aan: schoonbroer, schoondochter, schoonzus, schoonzoon, et cetera.
4. Nieuwe familie: Na een echtscheiding kan het zijn dat je met nieuwe familie te maken krijgt. Denk aan: stiefvader, stiefmoeder, stiefbroer, stiefzus, halfbroer, halfzus.

Noem een nummer (van het kopieerblad) en laat de leerlingen aangeven hoe het familielid genoemd wordt. Maak duidelijk aan de leerlingen dat een familielid, bijvoorbeeld een moeder, zowel tante, oma als dochter kan zijn.

● Gebruik pionnen of een touw om twee veldjes te maken in de gymzaal, een ja-veld en een nee-veld.

Onderscheid deze veldjes met kleuren, bijvoorbeeld rood en groen. Geef een beschrijving en laat de leerlingen op het veldje gaan staan dat bij hen past.

- Ik ben een dochter.
- Ik ben de zoon van mijn moeder.
- Ik ben een broer.
- Ik ben een zus.
- Ik ben de kleinzoon van mijn oma.
- Ik ben een tante.
- Ik ben de kleindochter van mijn opa.
- Ik ben een nicht.
- Ik ben een neef.
- Ik ben een oom.
- Ik ben een stiefdochter.
- Ik ben een stiefzoon.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Geef een beschrijving en laat de leerlingen het familielid dat bij deze beschrijving past, benoemen.
  - *Hoe noem je de vader van je moeder?*
  - *Hoe noem je de zus van je vader?*
  - *Hoe noem je de zoon van de zus van je moeder?*
  - *Hoe noem je de zoon van je vader?*
  - *Wie is ouder: De zus van je moeder of de moeder van je moeder?*
  - *Et cetera.*
- Laat de leerlingen het lied 'Family Song' nog een aantal keer beluisteren en laat ze mee neuriën.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*

Didactische tip:

Herhaal het lied 'Family Song' regelmatig in de komende weken zodat de leerlingen het tijdens de slotactiviteit kunnen zingen en presenteren.

Begrippen: moeder, vader, dochter, zoon, nicht, neef, kleinzoon, kleindochter, tante, oom, oma, opa, stiefmoeder, stiefvader, stiefbroer, stiefzus, halfbroer, halfzus.

Activiteit 1.5 Huisdieren horen er ook bij

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan huisdieren, die ook een speciale plek hebben in een gezin. Er wordt gekeken naar hoe je voor huisdieren moet zorgen. De leerlingen gaan dansen op het lied 'This is My Pet'.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Dans
Kerdoelen:	PV: 7.2, 7.2a. N&T: 3.7, 3.7a, 3.8, 3.8a. KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 5.2, 5.2a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat voor waarde een huisdier voor hem/haar heeft;
- welke dieren als huisdier gehouden kunnen worden;
- hoe ze goed voor hun huisdier moeten zorgen;
- een dans.

Wat heb je nodig?

- De film 'Lassie Come Home – Morning Routine' (zie webpagina Whizz-Art) (3.08 minuten).
- PowerPointpresentatie 3: Huisdieren.
- Kopieerblad 5: Huisdieren.
- De videoclip 'This is My Pet' (zie webpagina Whizz-Art) (2.38 minuten).

De activiteit:

● Start de les door de film 'Lassie Come Home – Morning Routine' te laten zien. Vraag dan aan de klas:

- *Waarover gaat het filmfragment?*
- *Wat is de relatie van de hond met de jongen?*
- *Wie van jullie heeft ook een huisdier?*
- *Hoort je huisdier bij je gezin? Waarom wel/niet?*

● Laat de leerlingen omcirkelen welke dieren van kopieerblad 5 als huisdier gehouden kunnen worden.

- *Welke dieren kun je als huisdier houden?*
- *Welke kenmerken hebben huisdieren? (Denk aan verzorging, grootte, veiligheid, etc.)*

Laat de leerlingen vervolgens een huisdier kiezen dat zij graag aan hun gezin willen toevoegen. Laat ze dit huisdier inkleuren, uitknippen en ophangen in de 'Family Corner'.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de PowerPointpresentatie 'Huisdieren' zien en bespreek de vragen die bij iedere sheet gesteld worden.
- Laat de leerlingen meedansen op het lied 'This is My Pet'.

My bird, it can fly, it can fly, it can fly
My dog, it can play, it can play, it can play
My hamster, it can run, it can run, it can run
And look at my cat. My cat likes to sleep.

My fish, it can swim, it can swim, it can swim
My turtle, it can walk, it can walk, it can walk
My rabbit, it can jump, it can jump, it can jump
And look at my cat. My cat likes to sleep.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat was het leukste van deze les?*
- *Wat is het belangrijkste dat je in deze les hebt geleerd?*

Didactische tips:

- Hang de werkstukken 'Huisdieren' op in de 'Family Corner'.
- De dans 'This is My Pet' kan gepresenteerd worden tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: huisdieren, gezin, erbij horen, verzorgen.

Deelvraag 2: Wat is een familie?

Doel:

De leerlingen leren wat een familie is en dat er verschillende soorten 'families' bestaan. Ook gaan ze een straatnaambord en stamboom maken van hun eigen familie.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 2.1. Mijn familienaam

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)
Sociale & culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat een roepnaam, voornaam en achternaam is en hoe ze hieraan komen. Ze leren over verschillende straatnamen op Aruba met familienamen en ze maken hun eigen straatnaambord.

- Activiteit 2.2. Mijn stamboom

PV & KV (Beeldende vorming)
Sociale & culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen een stamboom af te lezen en te maken. Ze leren een lied over de stamboom en gaan een stamboom schilderen en stempelen.

- Activiteit 2.3. Het belang van een familie

PV & KV (Beeldende vorming)
Communiceren/Sociale & culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit bekijken de leerlingen twee films waarbij belangrijke aspecten van een familie aan bod komen. De leerlingen gaan praten over liefde, hulp, ondersteuning, loyaliteit die een familie kan bieden.

- Activiteit 2.4. Soorten families

PV & KV (Muziek/Beeldende vorming)
Sociale & culturele vaardigheden
30 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende soorten families zijn en dat ze ook lid zijn van verschillende soorten families. Ze leren het lied 'We Are Family'.

- Activiteit 2.5. Onze familie op school

PV, M&M & KV (Theater)
ICT-basisvaardigheden/Sociale & culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt er gekeken naar de 'familie' op school. De leerlingen maken kennis met het personeel op school en maken een woordspin van hun schoolfamilie.

Activiteit 2.1 Mijn familienaam

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat een roepnaam, voornaam en achternaam is en hoe ze hieraan komen. Ze leren over verschillende straatnamen op Aruba met familienamen en ze maken hun eigen straatnaambord.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. M&M: 1.1a, 8.2, 8.2a, 8.3, 8.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat een roepnaam, voornaam en achternaam is;
- waarom iedereen een (of meer) achternamen heeft;
- dat niet alle leden van een familie dezelfde achternaam hebben;
- gegevens (van achternamen) verzamelen;
- een straatnaambord te maken.

Wat heb je nodig?

- Straatnaam: Donkerblauw en wit papier, potlood, schaar en lijm.
- Kopieerblad 6: Letters.

De activiteit:

● Vertel aan de klas dat je roepnaam de naam is waar iedereen je op aanspreekt. Je roepnaam is vaak hetzelfde als je voornaam. Sommige mensen hebben meerdere voornamen.

- *Wie heeft een andere roepnaam dan de voornaam?*
- *Wie heeft de meeste voornamen?*
- *Hoe kom je aan je roepnaam? En aan je voornamen?*

Iedereen heeft een achternaam. Een ander woord voor achternaam is familienaam.

- *Hoe krijg je een achternaam?* (De achternaam van je vader of van je moeder, of van beiden.)
- *Mag je dit zomaar kiezen of veranderen?*
- *Hebben alle mensen in jouw familie dezelfde achternaam? Hoe komt dat, denk je?*
- *Wie heeft meer dan één achternaam?*

● Inventariseer in de klas alle roep-, voor- en achternamen die voorkomen.

- *Zijn er leerlingen die dezelfde roepnaam hebben?*
- *Zijn er leerlingen die dezelfde voornaam hebben?*
- *Zijn er leerlingen die dezelfde achternaam hebben? Zijn jullie familie van elkaar? Waarom wel of niet?*

- Vertel aan de leerlingen dat op Aruba straten genoemd zijn naar families.
- *Welke straatnamen ken jij?* (Denk aan: Semeleerstraat, Gielstraat, Eckmeyerstraat, Frankenstraat, Heidestraat, Figarostraat, Geermanstraat, Dirkszstraat, Vrolijkstraat).
- *Zijn dit straatnamen van voor- of achternamen?*

Ook zijn er op Aruba straten en boulevards die genoemd zijn naar bekende Arubaanse personen.

- *Welke bekende personen hebben een straatnaam gekregen?* (Denk aan: Lloyd G. Smith Boulevard, Adriaan Lacle Boulevard, John G. Eman straat, Avenida Milio Croes, Caya Gilberto François Betico Croes, Avenida Nelson O. Oduber.)
- *Waar zijn deze personen bekend om?*

- Vertel de leerlingen dat ze van hun eigen naam een straatnaambord gaan maken.

- *Hoe zien straatnaamborden eruit?* (Langwerpig, donkerblauw met witte letters.)

Laat de leerlingen op wit papier hun naam schrijven met dikke letters (ze mogen zelf kiezen of dat hun volledige naam of een deel van hun naam is of een afkorting). Mochten de leerlingen het nog moeilijk vinden om dikke letters te maken, dan kunt u ze ook de goede letters laten uitknippen van kopieerblad 6. Laat ze alle letters uitknippen en plakken op een donkerblauwe strook papier.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Speel het spel: 'Onthoud de naam'. Begin het spel door de volgende zin op te zeggen: 'In deze klas zit een ...' (zeg uw achternaam op). Vervolgens komt een leerling aan de beurt. De leerling herhaalt de zin met uw achternaam en die van zichzelf. Dan komt een andere leerling aan de beurt. Bijvoorbeeld: 'In deze klas zit een Croes, een Garcia en een Koolman'. U kunt dit ook met kleinere groepen doen.
- Laat de leerlingen een klein onderzoekje doen naar namen op school.
  - *Wat is de meest voorkomende naam op school?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Ben je blij met je namen? Waarom wel/niet?*
- *Waarom is het belangrijk om je familienaam ook te noemen als je jezelf introduceert?*

Didactische tip(s):

- Laat de leerlingen de gemaakte straatnamen ophangen in de 'Family Corner'.
- Speel het spel 'Onthoud de naam' regelmatig, zodat de leerlingen elkaars achternamen leren kennen.

Begrippen: roepnaam, voornaam, achternaam, familienaam, straatnaam.

Activiteit 2.2 Mijn stamboom

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen een stamboom af te lezen en te maken. Ze leren een lied over de stamboom en gaan een stamboom schilderen en stempelen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- welke informatie in een stamboom staat;
- hoe je een stamboom kunt aflezen;
- schilderen en stempelen;
- mee te klappen op het ritme van een lied.

Wat heb je nodig?

- Uw stamboom.
- Stamboom: stevig A3-papier, plakkaatverf.
- De videoclip 'The Family Tree Song' (zie webpagina Whizz-Art) (1.39 minuten).
- Instructieblad 2 voor ouders (zie webpagina Whizz-Art).

De activiteit:

● Begin de les door uw stamboom te laten zien. Vraag aan de leerlingen:

- *Wat zien jullie allemaal hierop?*
- *Wie zijn deze mensen?*

Vertel vervolgens aan de leerlingen dat je in een stamboom ziet welke mensen deel uitmaken van je familie. In een stamboom zie je ook de dag van hun geboorte (en sterfte). In een stamboom kun je dus zien wie je broertjes of zusjes zijn, de namen van je vader, moeder, oma's en opa's, et cetera.

● Vervolgens gaat u met de klas een levende stamboom maken. Geef een aantal leerlingen de rol van zoon, dochter, vader, moeder, twee oma's en twee opa's. Vertel aan die leerlingen dat ze een levende stamboom moeten gaan vormen. Ze moeten gaan kijken hoe ze bij elkaar gaan staan om zo een stamboom te vormen.

● De leerlingen gaan een stamboom maken van hun familie. Laat de leerlingen naar hun onderarm en hun hand kijken.

- *Wie ziet hier de vorm van de stam van een boom in?*
- *Wat zijn de takken?*

Laat de leerlingen hun arm en hand op een blad tekenen (of met potlood omtrekken). Vervolgens kleuren ze de boomstam inclusief takken in met verf.

- *Welke kleuren passen bij jouw familie?*

Laat de leerlingen met het topje van hun vinger(s) bladeren stempelen in de gekozen kleuren. Zodra de verf gedroogd is, kunnen de leerlingen de namen van hun familieleden in de bladeren schrijven.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen de videoclip 'The Family Tree Song' zien.

*The family tree, the family.
We're all part of the family tree.
I am a grandson and a cousin.
I am a nephew and a son.
I am a brother and I am ME!*

*The family tree, the family
Can you find me on the family tree?
I have two sisters. Look and see!
Can you find me on the family tree?*

*I am a granddaughter and a cousin.
I am a daughter and a niece.
I am a sister and I am ME!*

*The family tree, the family.
Can you find me on the family tree?
I have three cousins. Look and see!
Can you find me on the family tree?*

*The family tree, the family.
Can you find me on the family tree?
We are a happy family.
We're all part of the family tree.*

Laat de leerlingen meeklappen op het ritme van het lied.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat wist je nog niet over je stamboom?*

Didactische tips:

- De gemaakte stambomen kunnen in de 'Family Corner' opgehangen worden.
- De 'Levende stamboom' kan gepresenteerd worden tijdens de slotactiviteit.
- Oefen het lied 'The Family Tree Song' de komende weken regelmatig zodat de leerlingen het kunnen presenteren tijdens de slotactiviteit.

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 2 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema 'Stamboom' aan de slag kunnen.

Begrippen: stamboom, grootouders, oma, opa, ouders, vader, moeder, afkomst, geboortedag, sterfdag.

Activiteit 2.3 Het belang van een familie

Tijdens deze activiteit bekijken de leerlingen twee films waarbij belangrijke aspecten van een familie aan bod komen. De leerlingen gaan praten over liefde, hulp, ondersteuning, loyaliteit die een familie kan bieden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren/Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.2, 1.2b, 1.2c, 1.3, 1.3a, 3.1a, 6.1. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.3, 1.3a, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat familie een belangrijke rol speelt in het dagelijks leven;
- dat liefde, hulp, ondersteuning, loyaliteit en respect de belangrijkste aspecten zijn van een familie;
- deze aspecten herkennen en ook toepassen als familielid;
- een collage maken met knipsels uit tijdschriften.

Wat heb je nodig?

- De film 'Adorable Moment' (zie webpagina Whizz-Art) (0.32 minuten).
- De film 'Liar Liar' (zie webpagina Whizz-Art) (1.32 minuten).
- Collage: A4-papier, kleurpotloden, tijdschriften, schaar, lijm.

De activiteit:

● Laat het filmpje 'Adorable Moment' zien, over een meisje dat haar familie ziet tijdens een presentatie.

- *Hoe voelt het meisje zich?*
- *Hoe zou jij je voelen als je ouders/familie niet naar een presentatie van jou komen kijken?*

● Voer een klassengesprek over het belang van een familie.

- *Waarom is het belangrijk dat familieleden elkaar ondersteunen? (Ze tonen liefde, hulp, ondersteuning en loyaliteit)*
- *Bij welke momenten vind jij het belangrijk dat je familie aanwezig is?*

Vertel de leerlingen dat het belangrijk is dat een familie elkaar helpt, ondersteunt, liefde geeft en loyaal aan elkaar is. Daar word je mentaal sterk van.

Breng een aantal scenario's naar voren. Stel daarbij telkens de volgende vragen:

- *Welke belangrijke rol kan jouw familie hier spelen?*
- *Wat heb je van je familie nodig? (Liefde, hulp, ondersteuning, et cetera.)*

De scenario's die u kunt gebruiken zijn:

- Je bent jarig.
- Je hebt moeite met je huiswerk.
- Je bent ziek.

- Samen eten.
- Je doet mee met een show.
- Je hebt een sportwedstrijd.
- Met vakantie gaan.
- Je gaat afzwemmen voor een diploma.

● Laat de leerlingen een fragment uit de film 'Liar Liar' zien. Het gaat over een jongetje dat jarig is; maar zijn vader heeft zijn feest gemist.

- *Waarom is het jongetje triest?*
- *Zou hij zich anders voelen als zijn vader wel aanwezig is?*
- *Hoe zou jij je voelen als dit met jou gebeurt?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

De leerlingen gaan een collage maken van wat voor hun belangrijk is in een familie. Ze kunnen zelf tekeningen maken en/of knippen plaatjes en foto's uit tijdschriften die ze opplakken.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de leerlingen:

- *Wie wil iets over zijn collage vertellen?*
- *Wat vind jij de belangrijkste rol van je familie? Waarom?*

Didactische tip:

Hang de gemaakte collages op in de 'Family Corner'.

Begrippen: belang, waarden, respect, eerlijkheid, emoties, liefde, hulp, ondersteuning, samen zijn.

Activiteit 2.4 Soorten families

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende soorten families zijn en dat ze ook lid zijn van verschillende soorten families. Ze leren het lied 'We Are Family'.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat er verschillende soorten families zijn;
- een lied te dansen en zingen;
- een couplet van een lied te bedenken;
- een logo te tekenen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'We Are a Family' (zie webpagina Whizz-Art) (4.07 minuten).
- Logo: A5 papier, kleuroplossingen.

De activiteit:

- Laat de leerlingen de videoclip 'We Are a Family' zien.

La la la la - la la la la - la la la la

*We're big, we're small, we're young, and we're old
We're all different people, living together with love
We laugh, we play, we learn, everyday
We're all different people, living together with love, together with love
We, are, a, family, living, playing, together, together*

*We are a family, wherever we may go
We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow*

La la la la - la la la la - la la la la

*We hug, we care, we help, and we share
We're all different people, living together with love, together with love
We sing, we hope, we dream, and we grow
We're all different people, living together with love, together with love
And we, are, a, family, living, working, together, together*

*We are a family, wherever we may go
We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow*

La la la la - la la la la - la la la la

*We are a family, wherever we may go
We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow*

La la la la 6x

Vertel de leerlingen dat een groep mensen, die zich met elkaar verbonden voelt, ook als familie voelt. Zo kun je verbonden met elkaar zijn door bijvoorbeeld lid te zijn van eenzelfde sportclub, sociale club of de padvinderij. De mensen in zo'n groep zijn niet echt familie van elkaar, maar voelen wel hetzelfde voor elkaar als familie, vandaar dat het gezien wordt als familie.

- *Welke 'families' komen in het lied aan bod?*
- *Bij welke 'families' hoor jij?*
- *Bij welke andere familie zou je willen behoren? Waarom?*

● Bedenk zelf een 'familie' waar je deel van zou willen uitmaken. Geef je 'familie' een naam en leg uit wie bij deze 'familie' hoort. Maak een logo voor deze zelfbedachte 'familie'.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Breid het lied 'We Are a Family' uit, met een couplet van je zelfbedachte 'familie'.
- Laat de leerlingen in groepjes van vier een dansje bedenken bij het lied 'We Are a Family'.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*

Didactische tips:

- Hang de gemaakte familie-logo's op in de 'Family Corner'.
- Laat de leerlingen het lied en de dans 'We Are a Family' presenteren tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: familiesoorten, liefde, samen zijn.

Activiteit 2.5 Onze familie op school

Tijdens deze activiteit wordt er gekeken naar de 'familie' op school. De leerlingen maken kennis met het personeel op school en maken een woordspin van hun schoolfamilie.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	ICT-basisvaardigheden/Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 5.2, 5.2a, 5.3a. M&M: 5.1, 7.3a. KV: 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat de mensen op school als het ware ook een familie vormen;
- verschillende beroepen kennen;
- een foto te maken van een persoon;
- personen uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'We Are a Family' (zie webpagina Whizz-Art) (4.07 minuten).
- Tablet of mobiele telefoon (of andere device) om foto's te maken.

De activiteit:

- Laat de leerlingen de videoclip 'We Are a Family' zien.

La la la la - la la la la - la la la la

We're big, we're small, we're young, and we're old

We're all different people, living together with love

We laugh, we play, we learn, everyday

We're all different people, living together with love, together with love

We, are, a, family, living, playing, together, together

We are a family, wherever we may go

We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow

La la la la - la la la la - la la la la

We hug, we care, we help, and we share

We're all different people, living together with love, together with love

We sing, we hope, we dream, and we grow

We're all different people, living together with love, together with love

And we, are, a, family, living, working, together, together

We are a family, wherever we may go

We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow

La la la la - la la la la - la la la la

*We are a family, wherever we may go
We are a family, I can feel our love grow, I can feel love grow*

La la la la 6x

Vertel de leerlingen dat iedereen op school (de leerlingen en het schoolteam) als het ware ook een familie vormt.

- *Wie maken deel uit van het schoolteam?*
- *Wat doen ze op school? Wat is hun taak?*
- *Waarom zijn zij ook een soort 'familie' voor je?*

● Maak samen met de leerlingen een woordspin 'De schoolfamilie' op het bord. Plaats hierin de mensen die op school werken en hun functie. Laat de leerlingen zelf op onderzoek uitgaan, door rond te lopen op school en mensen die werken op school te bevragen naar hun naam en hun functie. Ze maken ook een foto van die persoon.

- *Waar moet je op letten bij het maken van een foto?* (Camera rechthouden, niet tegen de zon in fotograferen, zorgen dat de persoon er duidelijk op staat.)

Terug in de klas worden deze mensen toegevoegd aan de woordspin.

● Speel het spel 'Wie is het?' U geeft een citaat van iemand van uw school en de leerlingen moeten aangeven wie van hun schoolfamilie het is. Bijvoorbeeld:

- Ik zorg ervoor dat iedere ochtend de poort open gaat.
- Ik geef les aan klas 4.
- Ik maak de klassen schoon.
- Ik kan je extra helpen met rekenen.
- Ik breng de post rond.
- Et cetera.

Laat de leerlingen zelf ook een citaat bedenken van iemand van hun schoolfamilie.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen zichzelf voorstellen als een lid van de schoolfamilie. Het kan zijn als een leerkracht, het schoolhoofd of een leerling uit een andere klas. Denk aan stemgebruik, gebaren, et cetera. Laat de rest van de leerlingen feedback geven.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wie kende je al?*
- *Waarom is je schoolfamilie belangrijk?* (Schoolfamilie biedt steun en hulp.)

Didactische tip:

Hang de woordspin 'De schoolfamilie' op in de 'Family Corner'.

Begrippen: [gemeenschap](#), [schoolgemeenschap](#), [steun](#), [hulp](#).

Deelvraag 3: Waar kom ik vandaan?

Doel:

De leerlingen leren waar ze vandaan komen. Dat ze normen en waarden, cultuur en soms ook uiterlijke kenmerken van thuis meekrijgen.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 3.1. Waar komt mijn familie vandaan?

PV, M&M & KV
Sociale & culturele vaardigheden/Mediawijsheid
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat Aruba verschillende districten kent. Ze geven aan in welk district van Aruba ze wonen. Ze bekijken een wereldkaart en geven aan in welk land zijzelf of een familielid geboren is/zijn.

- Activiteit 3.2. Respect

PV & KV (Theater)
Communiceren
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat het betekent om respect voor elkaar te hebben. De leerlingen bekijken een film over respect en bekijken situaties waarin ze aangeven of er sprake is van respect voor elkaar of niet.

- Activiteit 3.3. Gewoontes thuis en in de klas

PV & KV (Theater)
Sociale & culturele vaardigheden/Communiceren
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat ze onbewust dingen doen (gewoontes), zowel thuis als op school. Ze leren goede en slechte gewoontes van elkaar te onderscheiden en vergelijken elkaars gewoontes.

- Activiteit 3.4. Muziek van vroeger en nu

PV, N&T, M&M & KV (Dans/Muziek)
Sociale & culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit nemen de leerlingen een kijkje in het verleden. De muziek en muziekinstrumenten van vroeger en nu worden met elkaar vergeleken. Ze gaan dansen op muziek van een Caha di Orgel en van The Beatles.

- Activiteit 3.5. Cultuur kleurt het leven

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)
Sociale & culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen over de elementen van de cultuur van een land. Ze gaan een film over de cultuur van Aruba bekijken en een wapen maken van hun land van herkomst.

- **Activiteit 3.6. Hoe zie ik eruit?**

PV & KV (Beeldende vorming)

Communiceren/ Kritisch denken

60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen naar hun uiterlijke kenmerken kijken en zichzelf zo precies mogelijk proberen te beschrijven. Ze gaan een zelfportret maken van onderdelen die door andere leerlingen zijn getekend.

Activiteit 3.1 Waar komt mijn familie vandaan?

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat Aruba verschillende districten kent. Ze geven aan in welk district van Aruba ze wonen. Ze bekijken een wereldkaart en geven aan in welk land zijzelf of een familielid geboren is/zijn.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden/Mediawijsheid
Soort kunstactiviteit:	N.v.t.
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. M&M: 5.1a, 5.3, 5.3a, 8.2a, 8.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat families afkomstig zijn uit verschillende districten en/of landen;
- de namen van de districten op Aruba op een kaart aan te wijzen;
- aan te geven waar hij of zijn familie geboren is;
- een klein onderzoekje uit te voeren;
- een kaart (van Aruba of de wereld) te lezen.

Wat heb je nodig?

- Google Earth.
- Kopieerblad 7: Kaart Aruba.
- Kopieerblad 8: Wereldkaart.
- Stickers.

Vorbereiding:

Kopieer de kaart van Aruba (kopieerblad 7) en de wereldkaart (kopieerblad 8) zo groot mogelijk en hang deze op in de 'Family Corner'.

De activiteit:

● Laat de leerlingen op Google Earth een luchtopname van de school zien.

- *Wat zien jullie hier?* (De school.)
- *Wie van jullie woont er in de buurt van de school?*
- *Wie woont er iets verderop?*
- *Wie woont ver van school?*

Laat de leerlingen op Google Earth aangeven waar zij wonen.

● Zoom vervolgens uit, zodat heel Aruba zichtbaar is (of u laat de kaart van Aruba zien).

Benoem de districten op Aruba en wijs deze aan op de kaart: Noord, Paradera, Oranjestad, Santa Cruz, Savaneta en San Nicolaas.

- *In welk district woon jij?*

Als een leerling het district niet weet, laat hem de naam van de bario waarin hij/zij woont, opnoemen.

- *Woont jullie hele familie in dit district/bario?*
- *Ben jij ook geboren in dit district/bario?*

● Vertel de leerlingen dat veel mensen, die op Aruba wonen, in een ander land geboren zijn. Zo wonen er op Aruba mensen die geboren zijn in de buurlanden Venezuela of Colombia.

Zoom verder uit, op Google Earth, zodat Venezuela en Colombia zichtbaar worden.

- *Wie is in Venezuela of Colombia geboren?*
- *Wie heeft familie die in Venezuela of Colombia geboren is?*

Laat de leerlingen Venezuela en Colombia aanwijzen op de wereldkaart (of op Google Earth).

- *Is dit dichtbij Aruba of ver weg?*

Vertel dat op Aruba ook mensen wonen, die in een land ver van Aruba geboren zijn, bijvoorbeeld Nederland, China of India. Gebruik Google Earth (of een wereldkaart) om deze landen aan te wijzen.

- *Wie is of heeft familie afkomstig uit een ander land? Welk land?*

● Laat de leerlingen op de kaart van Aruba, die in de 'Family Corner' hangt, met een sticker (met hun initialen erop) aangeven waar zij woonachtig zijn. Laat de leerlingen op de wereldkaart, die in de 'Family Corner' hangt, met een sticker (met hun initialen erop) aangeven waar zij geboren zijn.

- *In welk district van Aruba wonen de meeste leerlingen?*
- *Waar in de wereld zijn de meeste leerlingen geboren?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen de verschillende landen die in deze activiteit ter sprake kwamen, met elkaar vergelijken.

- *Welke taal wordt in dat land gesproken?*
- *Hoe lang moet je reizen om bij dit land te komen?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wie wist dat ... (naam leerling) geboren is in een ander land?*
- *Wat zou je meer willen weten over dit land?*

Didactische tip:

Hang de kaart van Aruba in de 'Family Corner'.

Begrippen: land, eiland, district, bario, woonachtig, geboren, afkomst, kaart, buurland, wereld.

Activiteit 3.2 Respect

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat het betekent om respect voor elkaar te hebben. De leerlingen bekijken een film over respect en bekijken situaties waarin ze aangeven of er sprake is van respect voor elkaar of niet.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.3, 2.3a, 6.1, 6.1a, 6.2b.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat 'respect' betekent;
- situaties over respect bekijken en beoordelen;
- een situatie in een klein groepje uit te beelden;
- een mening te geven.

Wat heb je nodig?

- De film 'The Very Important Monster' (zie webpagina Whizz-Art) (3.22 minuten).
- Papieren bordjes, kleurpotloden.
- Spiegels.
- De film 'Respect Takes Time' (zie webpagina Whizz-Art) (3.21 minuten).
- De film 'The Golden Rule' (zie webpagina Whizz-Art) (3.25 minuten).
- PowerPointpresentatie 4: Waarden en normen.

De activiteit:

● Laat de leerlingen de film 'The Very Important Monster' zien. Deze film gaat over respect.

- *Waarom liet Katie Mojo de speciale spiegel zien?*
- *Denk aan een moment waarop iemand je behandelde zoals Mojo zijn vrienden behandelt. Hoe voelde je je toen?*
- *Was Mojo respectvol naar zijn klasgenoten?*
- *Gaan wij in de klas respectvol met elkaar om?*
- *Is respectloos hetzelfde als gemeen zijn?*

Vertel de leerlingen dat het hebben van respect voor anderen je een beter mens maakt. Als jij respectvol bent naar anderen, zijn anderen dat ook voor jou.

- *Moet je altijd respect hebben/tonen voor andere mensen?*
- *Moet je alleen respect hebben/tonen voor mensen? (Ook voor dingen, dieren, milieu en dergelijke.)*

● Laat de leerlingen op een papieren bordje aan beide zijden een emotie tekenen: boos en blij. Met deze bordjes geven ze hun mening over stellingen die te maken hebben met respect.

- Denk altijd eerst aan jezelf!
- Het is fijn om een compliment te krijgen.
- Het is netjes om brutaal te zijn tegen de leerkracht.
- Iedereen hoort erbij!
- Andere kinderen pesten is stoer.
- Als je boos bent, mag je de ander slaan.
- Het is goed om elkaar te helpen.
- Je mag spullen van een ander afpakken zonder het te vragen.
- Het is goed als je spullen van anderen kapot maakt.
- Probeer de ruzie zelf op te lossen.
- Samen spelen, samen delen!
- We lachen elkaar niet uit.
- De natuur mag je kapot maken.

De leerlingen houden steeds de emotie omhoog die van toepassing is op de stelling. U gaat in op de mening van de kinderen en vraagt om uitleg.

Een variant is dat u twee of drie leerlingen een van de bovenstaande situaties laat naspelen. De rest van de klas geeft zijn mening over de situatie.

- Laat de leerlingen naar zichzelf in een spiegel kijken.
  - *Wat zie je?*
  - *Ben jij respectvol voor anderen?*
  - *Wanneer wel? Geef voorbeelden.*
  - *Wanneer niet? Geef voorbeelden.*
  - *Wat gebeurt er als je geen respect hebt voor een ander?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen het vervolg van de film van Mojo zien: 'Respect Takes Time' en The Golden Rule.
- Laat de leerlingen PowerPointpresentatie 4 zien. Sta stil bij iedere afbeelding.
  - *Wat is er hier aan de hand?*
  - *Is hier sprake van respect?*
  - *Waarom wel/niet?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Is je mening over het thema respect veranderd?*

Begrippen: respect, pesten, ruzie, samen, uitlachen.

Activiteit 3.3 Gewoontes thuis en in de klas

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat ze onbewust dingen doen (gewoontes), zowel thuis als op school. Ze leren goede en slechte gewoontes van elkaar te onderscheiden en vergelijken elkaars gewoontes.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden/Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d. KV: 1.1, 1.1a, 1.3a, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat een gewoonte is;
- gewoontes thuis en in de klas herkennen;
- goede en slechte gewoontes onderscheiden;
- gewoontes uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- De film 'Good Habits Vs Bad Habits' (zie webpagina Whizz-Art) (3.56 minuten).

De activiteit:

- Vertel de leerlingen dat 'gewoontes' dingen zijn die je gewend bent om te doen. Je denkt er eigenlijk niet echt bij na. Lees het volgende verhaaltje voor:

Tony deed zijn ogen meteen open, toen moeder op zijn kamerdeur klopte. Het was vroeg in de ochtend, 6 uur. Nog slaperig slenterde hij naar de badkamer en stapte onder de douche om te douchen en zijn haar te wassen. Terug in zijn kamer zag hij dat zijn moeder zijn kleren al op bed had klaargelegd. Hij kleepte zich aan en liep naar de keuken waar zijn ouders en zus Sofia al aan tafel zaten. Tony ging zitten, en na een dankgebedje van papa begon hij te eten. Toen hij klaar was met eten, zei mama: 'Ga je tanden snel poetsen, het is bijna 7 uur en we moeten gaan.'

Bespreek het verhaaltje van Tony. Stel vragen aan de klas:

- *Wie herkent de gewoontes van de familie van Tony?*
- *Wat is hetzelfde bij jou thuis? Wat is anders?*

Laat de leerlingen iets vertellen over de gewoontes bij hen thuis. Dat kan gaan over het ochtendritueel, of wat ze altijd op zondag doen.

- *Welke gewoonte mag wel thuis, maar niet in de klas?*
- *Welke gewoonte mag wel in de klas, maar niet thuis?*

- Laat de leerlingen de film 'Good Habits vs Bad Habits' zien.
- *Wat voor gewoontes hebben jullie in de film gezien?*
- *Wat zijn de slechte gewoontes die jullie hebben gezien?*
- *Hoe zou je het anders doen?*

● Laat de leerlingen in groepen over hun gewoontes in de klas praten. U kunt ideeën geven, zoals: gewoontes in de ochtend, bij het eten, bij de pauze, bij het naar huis gaan, et cetera. Maak een woordkast op het bord van voorbeelden van goede en slechte gewoontes.

Goede gewoontes	Slechte gewoontes
...	...
...	...

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen een gewoonte kiezen, die ze individueel of in groepjes uitbeelden voor de klas.

- *Is dit een goede of slechte gewoonte?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Ga je sommige gewoontes in de klas of thuis aanpassen?*
- *Waarom wel/niet?*

Didactische tip:

Hang de woordkast 'Goede gewoontes/Slechte gewoontes' op in de 'Family Corner'.

Begrippen: gewoonte, gewend, goed, slecht, anders.

Activiteit 3.4 Muziek van vroeger en nu

Tijdens deze activiteit nemen de leerlingen een kijkje in het verleden. De muziek en muziekinstrumenten van vroeger en nu worden met elkaar vergeleken. Ze gaan dansen op muziek van een Caha di Orgel en van The Beatles.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Dans/Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. M&M: 2.4, 2.4a, 8.3, 8.3a. N&T: 5.3, 7.1, 7.1a. KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2b.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- verschillen benoemen in gewoonten en tradities van vroeger en nu;
- over The Beatles;
- over het Caha di Orgel en de Wiri;
- muziekinstrumenten te bespelen;
- dansen op muziek van vroeger en nu.

Wat heb je nodig?

- PowerPointpresentatie 5: Vroeger of nu.
- De videoclip 'Hey Jude' (zie webpagina Whizz-Art) (3.48 minuten).
- De film 'Arthur Kelly y su Caha di Orgel' (zie webpagina Whizz-Art) (4.30 minuten).

De activiteit:

● Vertel de leerlingen dat ze een reisje naar het verleden gaan maken. Laat van de PowerPointpresentatie 'Vroeger of Nu' de slides 1 tot en met 6 zien. Bij elke slide bespreekt u met de leerlingen wat ze zien en wat ze denken dat het is.

- *Wat zie je?*
- *Wat is het?*

Vertel aan de leerlingen dat het vroeger heel anders was. Benoem dingen zoals vervoer, kleding, lampen, huishoudelijke apparaten, et cetera. Vervolgens laat u de leerlingen de slides 7 tot en met 12 zien. De leerlingen kijken goed naar de foto's. Als ze denken dat het iets van vroeger is, dan moeten ze een stap achteruit doen. Vinden ze dat het van nu is, dan nemen ze een stap naar voren.

● Vertel aan de leerlingen dat de muziek van vroeger ook heel anders was. Laat de videoclip 'Hey Jude' zien.

- *Wie heeft dit lied weleens gehoord?*
- *Hoe oud is dit lied?* (Uit 1968.)

- *Is het een vrolijk of verdrietig lied?* (Een lied om een jongen, wiens ouders gescheiden zijn, te troosten).
- *Hoe kun je dat horen?*

Vertel dat dit een lied van The Beatles is en dat deze band enorm populair was tussen 1960 en 1970. Nog steeds wordt de muziek van The Beatles gedraaid.

- *Waarom kun je zien dat dit een band van vroeger was?*
- *Welke muziekinstrumenten herken je?*
- *Vind je de muziek mooi?*

Laat de leerlingen het lied nog een keer horen en meespelen met muziekinstrumenten die u in de klas beschikbaar heeft.

- *Gaat dit lied snel of langzaam?*
- *Welk muziekinstrument past goed bij het lied?*

● Laat de leerlingen de videoclip 'Arthur Kelly y su Caha di Orgel' zien.

- *Wat voor instrumenten hoor je?* (Caha di Orgel en Wiri; een metalen rasp.)
- *Zijn dit instrumenten van vroeger of nu?*

Vertel de leerlingen dat een Caha di Orgel een instrument van vroeger is, maar nog steeds gebruikt wordt. Een Caha di Orgel van 100 jaar geleden klinkt nu nog precies hetzelfde. Je bespeelt het door de zwengel rond te draaien.

- *Wat is het verschil tussen het orgel van de Beatles en het Caha di Orgel van Arthur Kelly?*

De Wiri bestaat uit een stuk ijzer, die aan de bovenkant een beetje bol is en aan de onderkant open. De bovenkant is gekerfd en door met een ijzeren staafje daarover te strijken, krijgt men een snerpand en ritmisch geluid. De Wiri wordt met de linkerhand vastgehouden en met de wijsvinger kan het geluid gedempt worden.

- *Waarom is een Wiri van ijzer gemaakt en niet van hout of van plastic?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen in tweetallen dansen op de muziek van Arthur Kelly en op de muziek van The Beatles. Bespreek de overeenkomsten en de verschillen.
- Laat de leerlingen aan hun (groot)ouders vragen van welke muziek zij hielden, toen ze jong waren.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Zou jij voor een dag in het verleden willen leven?*
- *Waarom wel of waarom niet?*

Begrippen: vroeger, nu, heden, Beatles, Caha di Orgel, Wiri.

Activiteit 3.5 Cultuur kleurt het leven

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen over de elementen van de cultuur van een land. Ze gaan een film over de cultuur van Aruba bekijken en een wapen maken van hun land van herkomst.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. M&M: 8.1, 8.1a, 8.2, 8.3, 8.3a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.2c.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat cultuur is;
- elementen van de Arubaanse cultuur herkennen;
- de overeenkomsten en verschillen tussen culturen benoemen;
- een wapen te ontwerpen;
- een korte presentatie te geven.

Wat heb je nodig?

- De film 'De cultuur van Aruba' (zie webpagina Whizz-Art) (3.55 minuten).
- Informatieblad 1: Het lied: 'Con chikito e mundo ta'.
- Kopieerblad 9: Wapen van Aruba.
- Kopieerblad 10: Wapen.

De activiteit:

● Vertel de leerlingen dat ze naar een film over Aruba gaan kijken. Verklap alvast dat u na afloop gaat vragen, om zoveel mogelijk van wat typisch Arubaans is, te benoemen.

- *Wat heb je allemaal gezien over de cultuur van Aruba?*

Zet hetgeen de leerlingen naar voren brengen in de woordspin 'Cultuur van Aruba'. Laat de leerlingen daarna de film nogmaals bekijken en vul de woordspin aan met ontbrekende cultuurelementen.

Vertel aan de leerlingen dat cultuur van een land iets zegt over de gewoonten en regels van een land. Dat kunnen tradities zijn, maar ook gerechten, muziek, taal, dans, kunst, vieringen, kleding, et cetera zijn.

● Vervolgens geeft u de leerlingen die niet op Aruba geboren zijn, de kans om over de cultuur van hun land van herkomst te vertellen.

- *Welke feesten worden er gevierd?*
- *Wat is een typisch gerecht van het land?*
- *Welke taal of talen worden gesproken in het land?*
- *Et cetera.*

Laat de leerlingen aangeven wat de verschillen en overeenkomsten zijn met Aruba.

- Laat de leerlingen kopieerblad 9 zien. Hierop is het wapen van Aruba afgebeeld.
- *Wat is een wapen?*
- *Wat is afgebeeld op het wapen van Aruba?* (De aloëplant, de Hooiberg, schuddende handen, een tandrad, een leeuw, lauriertakken en een kruis.)
- *Wat zegt een wapen over de cultuur van een land?*

Laat de leerlingen zelf een wapen ontwerpen van hun land van herkomst (zie kopieerblad 10).

- In het eerste vak tekenen ze de vlag.
- In het tweede vak tekenen ze gerechten.
- In het derde vak tekenen ze kleding.
- In het vierde vak tekenen ze een viering.

● Laat de leerlingen hun gemaakte wapens presenteren aan de rest van de klas. Help, indien nodig, door vragen te stellen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen uitzoeken wat de verschillende symbolen op het wapen van Aruba betekenen. De aloëplant is een historische inkomstenbron. De berg staat voor de Hooiberg, een vulkanische formatie in het midden van het eiland. De schuddende handen staan voor de goede relaties van Aruba met de rest van de wereld. Het tandrad symboliseert de industrie als huidige inkomstenbron. De leeuw staat voor kracht en vrijgevigheid en de band met Nederland. De lauriertakken zijn traditionele symbolen van vrede en vriendschap. Het kruis symboliseert geloof en toewijding.
- Leer de leerlingen het lied 'Con chikito e mundo ta'. Het lied heeft dezelfde melodie als 'It's a small world'.

Con chikito e mundo ta

Ta un mund'i 'legria, un mund'i color
 Ta un mund'i speransa, un mund'i amor
 E ta tanto cu ta tempo pa nos tur ripara
 Con chikito e mundo ta

Con chikito e mundo ta 4x

Mesun solo ta briya pa un y tur
 Un sonrisa ta crea amistad sigur
 Maske tin sero halto, maske grandi tur lama
 Con chikito e mundo ta

Con chikito e mundo ta 4x

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd over de cultuur van Aruba?*
- *Wat heb je geleerd over de cultuur van andere landen?*
- *Zijn mensen met eenzelfde cultuur, familie van elkaar?*

Didactische tips:

- Geef de woordspin 'Cultuur van Aruba' een plek in de 'Familie Corner'.
- Laat de leerlingen het lied 'Con chikito e mundo ta' presenteren tijdens de slotactiviteit.
- Hang de gemaakte wapens op in de 'Familie Corner'.

Begrippen: cultuur, traditie, muziek, dans, eten, kleding, kunst, wapen.

Activiteit 3.6 Hoe zie ik eruit?

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen naar hun uiterlijke kenmerken kijken en zichzelf zo precies mogelijk proberen te beschrijven. Ze gaan een zelfportret maken van onderdelen die door andere leerlingen zijn getekend.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren/Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a. KV: 1.1, 1.3, 1.3a, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- zijn eigen uiterlijke kenmerken te benoemen;
- uiterlijke kenmerken vergelijken;
- een zelfportret te maken.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)spiegel.
- Zelfportretten: A4-papier, gekleurde kaartjes van 7 x 7 cm (vier voor iedere leerling), stiften.
- De videoclip 'What Does He Look Like?' (zie webpagina Whizz-Art) (2.26 minuten).

De activiteit:

● Doe uw ogen dicht, zeg de naam van twee leerlingen en benoem hun uiterlijke kenmerken. Van één leerling doet u het helemaal goed en van de ander helemaal fout, bijvoorbeeld in plaats van zwart haar zegt u blond haar, et cetera.

- *Welke leerling heeft de juf/meneer goed beschreven?*
- *Wat heeft de juf/meneer fout gedaan?*

Pak de spiegel en kijk naar uzelf. Benoem uw uiterlijke kenmerken zo precies mogelijk en vertel aan de klas op wie u denkt dat u lijkt. Bijvoorbeeld: *'Ik heb lang zwart haar met golven. Mijn ogen zijn groot en bruin. Mijn neus is spits. Mijn huidskleur is lichtbruin en mijn oren zijn groot. Ik lijk op mijn moeder'*. Soms kun je aan je uiterlijke kenmerken zien van wie je familie bent. Soms ook helemaal niet. Soms lijkt iemand familie, maar is het dan toch niet. Laat de leerlingen uiterlijke kenmerken van zichzelf benoemen, eventueel met gebruikmaking van een spiegel. Laat ze ook benoemen op wie van de familie zij lijken.

- Laat de leerlingen groepjes vormen van leerlingen die dezelfde uiterlijke kenmerken hebben.
  - *Wie in de klas lijkt op elkaar?*
  - *Waarom?*
  - *Zijn ze familie?*

Zet leerlingen die familie zijn, van uw klas (of eventueel uit een andere klas) naast elkaar.

- *Lijken ze op elkaar?*
- *Kun je zien dat ze familie van elkaar zijn?*
- *Zo ja, hoe zie je dat?*

● Geef elke leerling vier kleine vierkante gekleurde kaartjes van ongeveer 7 x 7 cm. (Op deze vier blaadjes tekenen ze: twee ogen, één neus en één mond.) Al deze blaadjes worden op een stapel gelegd.

Laat de leerlingen nu op een A4-papier de vorm van hun gezicht tekenen en kleuren in hun huidskleur. Ook tekenen ze de haren.

Vervolgens mogen ze uit de stapel kaartjes twee ogen, een neus en een mond kiezen die het beste past bij hun zelfportret. Laat ze de gekozen vierkantjes plakken op hun zelfportret.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen de videoclip 'What does he look like?' zien.

What does he look like?
Is he short or tall?
What color are his eyes?

What does she look like?
Does she have long hair?
Are her ears small or big?
Does she wear glasses?

What does he look like?
Is he short or tall?
What color are his eyes?

What does she look like?
Does she have long hair?
Are her ears small or big?
Does she wear glasses?

Reflectie en terugkoppeling:

- *Ben je tevreden over je zelfportret?*
- *Wat zou je aan je zelfportret willen veranderen? Waarom?*

Didactische tip:

Hang de zelfportretten in de 'Familie Corner'.

Begrippen: uiterlijke kenmerken, lijken op, familie, zelfportret.

Deelvraag 4: Welke regels en taken zijn er thuis en op school?

Doel:

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen over regels en taken thuis, in de klas en op school. Ze gaan een weekplanning maken en leren dat regels nodig zijn voor onder andere veiligheid en rust.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 4.1. In dit huis...

*PV, M&M & KV (Beeldende vorming)
Communiceren/Creatief denken
60 minuten*

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen over regels thuis. Ze leren waarom regels nodig zijn en dat sommige regels iets verbieden terwijl andere regels juist iets verplichten. De leerlingen gaan gebods- en verbodsborden maken van regels thuis en in de klas.

- Activiteit 4.2. Allemaal taken

*PV, B&G & KV (Theater/Muziek)
Sociale & culturele vaardigheden
30 minuten*

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan huishoudelijke taken. In hoeverre leveren leerlingen een bijdrage hieraan? De leerlingen gaan taken uitbeelden en leren een lied over schoonmaken.

- Activiteit 4.3. Mijn taken plannen

*PV, B&G & KV (Muziek/Dans)
Zelfregulering
45 minuten*

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen huishoudelijke taken plannen in een weekplanning. Ze leren een lied over de dagen van de week en over het helpen in en rond het huis.

- Activiteit 4.4. Regels op school

*PV, M&M & KV (Theater)
Probleem oplossen/Kritisch denken
30 minuten*

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat schoolregels nodig zijn voor de veiligheid en rust op school. De leerlingen gaan situaties, waarbij de regels niet gevolgd worden, ombuigen naar correct gedrag.

- Activiteit 4.5. Regels in de klas

*PV, M&M & KV (Muziek/Dans)
Probleem oplossen/Kritisch denken
30 minuten*

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen een lied over klassenregels. Ze gaan klassenregels uitbeelden en ze gaan een mening vormen over klassenregels. Ook gaan ze het spel 'Simon Says' met klassenregels spelen.

Activiteit 4.1 In dit huis...

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen over regels thuis. Ze leren waarom regels nodig zijn en dat sommige regels iets verbieden terwijl andere regels juist iets verplichten. De leerlingen gaan gebods- en verbodsborden maken van regels thuis en in de klas.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren/Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d. M&M: 4.1a, 4.1b, 4.1c, 9.1a, 9.1b, 9.2a, 9.2b. Verkeer: 1.12, 1.12a KV: 1.1, 1.1a, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- zijn mening te geven over regels;
- regels onder te verdelen in gebod en verbod;
- zelf regels te maken;
- te schilderen;
- waarom regels nodig zijn.

Wat heb je nodig?

- De film 'Despicable Me – House Rules Scene' (zie webpagina Whizz-Art) (2.46 minuten).
- Kopieerblad 11: Gebods- en verbodsborden.
- Borden: Kartonnen borden, rode en blauwe plakkaatverf, kwast, kleurpotloden.

De activiteit:

● Laat de leerlingen het fragment 'House Rules Scene' uit de film 'Despicable Me' zien. In dit fragment praat Gru over regels.

- *Wat vinden jullie van deze regels?*
- *Zijn deze regels goed en realistisch?*
- *Aan welke regels moet jij je thuis houden? Waarom?*
- *Welke regels zijn leuk? Welke niet?*
- *Waarom zijn regels nodig?* (Denk aan: goed omgaan met elkaar, veiligheid.)
- *Wat gebeurt er als je je niet aan de regels houdt?*

● Speel het spel 'House Rules' met de klas. U noemt een huisregel op. Als dit een huisregel is die bij de leerlingen thuis geldt, dan moet de leerling gaan staan. Doe het snel achter elkaar zodat de leerlingen ook flink bewegen. U kunt deze (of andere) regels gebruiken voor het spel.

- Kinderen slapen vóór 9 uur 's avonds.
- Eet niet voor de televisie.

- Voor 9 uur moet je in slaap vallen.
- Eet of drink je iets? Was het dan ook meteen af.
- Drink geen sap of frisdrank gedurende de week.
- Devices gebruik je alleen voor een bepaalde tijd gedurende de dag.
- Niet eten en/of drinken in je slaapkamer.
- Doe de lampen uit als je weggaat.
- Was je handen voordat je aan tafel gaat.

● Vertel de leerlingen dat er ook in het verkeer regels gelden. Veel van die regels worden afgebeeld door verkeersborden. Sommige borden zeggen wat je wel mag (gebodsborden) en andere borden zeggen wat je niet mag (verbodsborden). Laat kopieerblad 11 zien en laat de leerlingen categoriseren wat gebodsborden en verbodsborden zijn.

- *Hoe kun je zien dat een bord een verbodsbord is?* (Er staat een streep doorheen, is rond en heeft een rode rand).
- *Hoe kun je zien dat een bord een gebodsbord is?* (Het is blauw en rond.)

Vertel de leerlingen dat ze een gebodsbord en een verbodsbord gaan maken van regels die thuis gelden. Gebruik hiervoor kartonnen bordjes waarop ze de regel tekenen. Vervolgens verven ze de rand van het verbodsbord rood en het gebodsbord blauw.

Laat de leerlingen de gemaakte borden zien aan de rest van de klas en stel de volgende vragen:

- *Is dit een gebodsbord of verbodsbord?*
- *Welke regel wordt afgebeeld?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Speel het spel 'Class Rules' met de klas. Noem verschillende regels op en laat de leerlingen opstaan als ze denken dat die regel geldt in de klas.
- Maak ook gebods- en verbodsborden voor regels in de klas.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe kijk jij nu tegen regels aan?*
- *Welke regel is volgens jou overbodig?*
- *Aan welke regel houd jij je nooit?*

Didactische tip:

Hang de gemaakte gebods- en verbodsborden in de 'Family Corner'.

Begrippen: regels, regels thuis, gebodsborden, verbodsborden.

Activiteit 4.2 Allemaal taken

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan huishoudelijke taken. In hoeverre leveren leerlingen een bijdrage hieraan? De leerlingen gaan taken uitbeelden en leren een lied over schoonmaken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater/Muziek
Kerdoelen:	PV: 5.3. B&G: 1.10, 1.10a. KV: 3.3, 5.2, 5.2a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- huishoudelijke taken te benoemen;
- waarom huishoudelijke taken belangrijk zijn;
- dat zij ook kunnen bijdragen aan een huishouden;
- iets uit te beelden;
- een lied te zingen.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 12: Taken in huis.
- Kopieerblad 13: Taken thuis ... wie?
- De videoclip 'Clean Up Song' (zie webpagina Whizz-Art) (2.40 minuten).
- De film 'De ongelooflijke opvoeding van kinderen in Japan' (zie webpagina Whizz-Art) (3.03 minuten).

De activiteit:

● U loopt door de klas terwijl u aan het poetsen bent.

- *Wat ben ik aan het doen?*
- *Hoe zie je dat?*
- *Welke andere taken moeten thuis gedaan worden?*
- *Wie doet taken thuis?*
- *Wat doe jij thuis?*

Voer een gesprek met de leerlingen over huishoudelijke taken in huis en in de klas.

- *Welke taken doe jij in de klas?*
- *Doe je dat thuis ook? Waarom wel/niet?*
- *Waar ben jij goed in?*

● Laat een leerling een kaartje trekken van kopieerblad 12. Laat de leerling de afgebeelde taak uitbeelden.

De rest van de klas raadt welke huishoudelijke taak uitgebeeld wordt. U kunt de leerlingen ook taken, die niet op kaartjes staan, laten uitbeelden.

- Laat de leerlingen de plaatjes (aan de rechterkant) van kopieerblad 13 uitknippen en in de goede kolom van de woordkast plakken. Als het een taak betreft die volgens hen door zowel kinderen als ouders uitgevoerd kan worden, dan plakken ze de kaart in het midden van de woordkast. Laat de leerlingen in duo's hun woordkast met elkaar vergelijken.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen de videoclip 'Clean Up Song' zien. Bespreek het lied en laat de leerlingen vervolgens het lied meezingen en dansen.

It's time to clean up. (3x)
And put our things away!
It's time to clean up. (3x)
And put our things away!
We've had our fun and played all day,
but now it's time to put our things away.

Clean up, up, up, up (3x)
And put our things away!
Clean up, up, up, up (3x)
And put our things away!
It's time to clean up. (3x)
And put our things away!
It's time to clean up. (3x)
And put our things away!

Everybody let's clean up (clean up!), (3x)
And put our things away.

Everybody let's clean up (clean up!), (3x)
And put our things away.

Clean up, up, up, up (3x)
And put our things away!
Clean up, up, up, up (3x)
And put our things away!
Clean up, up, up, up (3x)
And put our things away!

Clean uuuup, uppp, uppp, clean up.... (2x)
Everybody let's clean up (clean up!), (3x)
And put our things away.
Everybody let's clean up (clean up!), (3x)
It's time to clean up (3x)
And put our things away!
It's time to clean up (3x)
Let's clean up everyday!

- Laat de leerlingen de film 'De ongelooflijke opvoeding van kinderen in Japan' zien.
  - *Wat vind jij van deze manier van opvoeden?*
  - *Zou je in Japan willen wonen?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welke huishoudelijke taak doe je graag?*
- *Welke huishoudelijke taak doe je niet zo graag?*

Didactische tip:

Laat de leerlingen het lied 'Clean Up Song' presenteren tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: huishouden, taken in huis, zelfstandig, helpen.

Activiteit 4.3 Mijn taken plannen

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen huishoudelijke taken plannen in een weekplanning. Ze leren een lied over de dagen van de week en over het helpen in en rond het huis.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a. B&G: 1.10, 1.10a. KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- verschillende soorten kalenders te onderscheiden;
- een kalender te gebruiken;
- zelf verantwoordelijkheid te nemen;
- een lied te zingen;
- te dansen op een lied.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Shete Dia' (zie webpagina Whizz-Art) (2.47 minuten).
- Kopieerblad 14: Weekkalender.
- De videoclip 'Helping Around the House' (zie webpagina Whizz-Art) (2.31 minuten).

De activiteit:

- Bekijk samen met de leerlingen de videoclip en laat ze het lied 'Shete dia' (Zeven dagen) zingen.

*Shete dia, shete dia,
Shete dia den un siman
Shete dia, shete dia,
Shete dia den un siman
Dialuna, diamars
diaranson, diahuebs
diabierna, diasabra, diadomingo
Shete dia, shete dia,
Shete dia den un siman*

*Zeven dagen, zeven dagen
Zeven dagen is een week
Zeven dagen, zeven dagen
Zeven dagen is een week
Maandag, dinsdag,
Woensdag, donderdag,
Vrijdag, zaterdag en zondag
Zeven dagen, zeven dagen
Zeven dagen is een week*

Voer een klassengesprek over taken thuis.

- *Wat voor taken heb je thuis?*
- *Zijn er vaste dagen dat je bepaalde taken moet vervullen?*
- *Hoe weet je wanneer je bepaalde taken moet doen?*
- *Wie weet wat een kalender is?*

Laat de verschillende kalenders zien. Geef aan dat je op dagkalenders je taken en activiteiten van een dag opschrijft. In een weekkalender je taken en activiteiten van een hele week.

- *Op welke kalender schrijf je verjaardagen? (Jaarkalender.)*
- Laat de weekkalender (kopieerblad 14) zien. Geef aan dat de weekkalender ingedeeld is in dagen en dagdelen (ochtend, middag, avond).
- *Op welke dagen ga je naar school?*
- *Welk deel van de dag zitten jullie op school?*
- *Wat doe je op een vrijdag? En in het weekend?*

Laat de leerlingen op iedere dag een taak schrijven (of tekenen) die ze thuis gaan uitvoeren. Zoals bijvoorbeeld: de afwas doen, huisdier baden/verzorgen, kamer opruimen, plantjes water geven, helpen met auto wassen. Laat ze ook aangeven wanneer op de dag ze gepland hebben dat te doen.

U kunt de leerlingen ook de plaatjes van kopieerblad 12 en 13 laten gebruiken. De leerlingen kunnen deze uitknippen en plakken in hun weekkalender.

Concludeer met de leerlingen dat het door de week moeilijk is om thuistaken in de ochtenduren te plannen omdat ze dan op school zitten.

Laat de leerlingen hun weekkalenders met elkaar vergelijken.

- *Waarom heb je die taken gekozen? Zijn het taken die je thuis al doet?*
- *Waarom is het belangrijk om thuis taken uit te voeren?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

De leerlingen zingen, dansen en beelden de klusjes uit van het lied 'Helping Around The House'.

*Help, help, helping
Around the house
I'm a good kid
So I help, help, help
So many things
I do, do, do
My parents say
Thank you, thank you*

*Sweep, sweep, sweeping
Sweeping the floor
This way, that way
Sweeping the floor*

*Making, making, making
Making my bed
Neat and tidy
Making my bed*

*Paint, paint, painting
Painting the fence
Go up, go down
Painting the fence
Take, take, taking
The garbage out
Stinky stanky
So I shout ... Eeeewwwww!*

*Help, help, helping
Around the house
I'm a good kid
So I help, help, help
So many things
I do, do, do
My parents say
Thank you, thank you*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe ging het uitvoeren van je dagelijkse huishoudelijke taak?*
- *Werk je graag met een kalender?*

Didactische tips:

- Laat de leerlingen hun weekkalender ophangen in de 'Family Corner'.
- Oefen de liedjes 'Shete Dia' en 'Helping Around the House' regelmatig zodat de leerlingen het kunnen presenteren tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: klusjes, taken thuis, kalender, dagdeel, ochtend, middag, avond, weekend, tijd.

Activiteit 4.4 Regels op school

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen dat schoolregels nodig zijn voor de veiligheid en rust op school. De leerlingen gaan situaties, waarbij de regels niet gevolgd worden, ombuigen naar correct gedrag.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen/Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Theater/ICT-basisvaardigheden
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a. M&M: 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- wat de regels van de school zijn;
- waarom er schoolregels zijn;
- wat de gevolgen zijn van het niet naleven van schoolregels;
- een situatie uit te beelden;
- een film te maken;
- het goede voorbeeld te geven.

Wat heb je nodig?

- Device om film te maken (Filmcamera, telefoon of iPad).

De activiteit:

- Vertel de leerlingen een verhaal over Judy, een leerling op school.
Judy is vandaag laat. De lessen zijn al begonnen. Judy rent over het schoolplein naar haar klas. Onderweg schreeuwt zij naar een paar kinderen die naar de gymzaal lopen. Als zij de klas binnen komt, gaat zij zitten zonder te groeten. De juf vraagt naar haar huiswerk. Judy geeft antwoord, maar de juf kan haar niet verstaan want ze heeft een kauwgom in haar mond.
  - Welke regels van de school heeft Judy niet gevolgd?
  - Wat vind je van deze regels?
  - Wat had Judy anders moeten doen?
- Bespreek belangrijke regels van de school, zoals bijvoorbeeld: op tijd komen, schoon uniform aan hebben, je huiswerk in orde hebben, goed voor de schoolmaterialen zorgen. Vraag de leerlingen naar hun mening betreffende de regels op school.
  - Welke regels vinden jullie goed en welke juist niet?
  - Wat hebben regels te maken met respect hebben voor iemand?
  - Wat kunnen de gevolgen zijn van het niet naleven van de schoolregels? (Onveilig, onrustig, et cetera.)
  - Waarom krijg je soms 'straf' als je de schoolregels niet naleeft?

● Geef de leerlingen de opdracht om in een groepje van vier een film te maken over een schoolregel. Dit doen ze met een device (tablet of mobieltje). Geef de leerlingen instructies in hoe ze een device moeten gebruiken. Geef ze ook tips hoe ze moeten filmen. (Device goed stilhouden, kies horizontale of verticale stand van de device.) In de film moeten ze een schoolregel uitbeelden. Vervolgens laat u de films aan de klas zien.

- *Welke schoolregel is gefilmd?*
- *Is het goed gefilmd?*

Laat de leerlingen tips geven aan de filmmakers.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het spel 'Stollen of rollen?' Stollen is wanneer iets dat vloeibaar is, hard wordt, dus in het spel word je een soort standbeeld, stil en strak. Bij 'rollen' ben je weer los en dan ga je rollen.

Als u een echte schoolregel opzegt, dan moeten de leerlingen 'stollen'. Als u een verzonnen/gekke schoolregel opzegt, dan gaan de leerlingen rollen. Voorbeelden van verzonnen regels zijn:

- Op school moet je altijd een pet dragen.
- Op school moet iedereen blauw haar hebben.
- Je mag op school alleen ongezond eten.
- Je hoeft jouw huiswerk niet te maken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe zou het zijn als we geen schoolregels hebben?*
- *Wie kan voor- en nadelen van schoolregels opnoemen?*

Didactische tips:

- Voer het spel 'Stollen en rollen' eventueel in de gymzaal uit. Daar heeft u voldoende ruimte zodat de leerlingen over de vloer kunnen rollen.
- Presenteer de gemaakte films over schoolregels tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: schoolregels, regels volgen, gevolgen, veiligheid, straf, film.

Activiteit 4.5 Regels in de klas

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen een lied over klassenregels. Ze gaan klassenregels uitbeelden en ze gaan een mening vormen over klassenregels. Ook gaan ze het spel 'Simon Says' met klassenregels spelen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen/Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d. M&M: 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2b, 1.3, 1.3a, 5.3, 5.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- aan te geven waarom klassenregels nodig zijn;
- een mening te geven over klassenregels;
- gebaren te bedenken bij klassenregels;
- een lied te zingen en mee te dansen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Following the Rules' (zie webpagina Whizz-Art) (2.35 minuten).
- PowerPointpresentatie 6: Regels in de klas.

De activiteit:

- Laat de leerlingen de videoclip 'Following the Rules' zien.

Follow, follow. Following the rules, Hey! (4x)

Eyes, eyes are watching. Eyes are watching.
Ears, ears are listening. Ears are listening.
Hands, hands are helping. Hands are helping.
Feet, feet are walking. Feet are walking.

Follow, follow. Following the rules, Hey! (4x)

Words, use kind words. Words, use kind words.
Turns, take turns sharing. Turns, take turns sharing.
Voices, voices are quiet. Voices are quiet.
Sit, sit in your seat. Sit in your seat.

Follow, follow. Following the rules, Hey! (4x)

Raise your hand to be called on.
Responsibility is to be where you belong.
Use polite words, please, thank you and may I.

And treat others with respect and be kind.

Follow, follow. Following the rules, Hey! (4x)

- *Over welke klassenregels wordt gezongen?*
- *Waarom is het belangrijk om klassenregels te volgen?*
- *Welke klassenregels uit het lied, gelden ook in deze klas?*
- *Wat vind je van deze klassenregels?*
- *Welke klassenregels zou je willen toevoegen aan het lied?*

Oefen de verschillende gebaren die bij de gezongen klassenregels horen.

- Welk gebaar hoort bij:
  - Eyes are watching;
  - Ears are listening;
  - Et cetera.

Laat het lied 'Following the Rules' nog een keer horen en de leerlingen meedansen en de gebaren nadoen.

- *Welk gebaar kun jij bedenken, bij klassenregels die niet in het lied voorkomen?*

● Laat de leerlingen een voor een de afbeeldingen op de PowerPointpresentatie 6 'Regels in de klas', zien.

- *Wat zie je op deze afbeelding?*
- *Welke klassenregel hoort hierbij?*
- *Kun je het ook uitbeelden op een correcte manier? (Bijvoorbeeld: De kinderen zitten in de klas te schreeuwen. – De kinderen praten rustig. Een kind laat een andere niet spelen. – Kinderen spelen samen.)*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het spel 'Simon Says'. U bent Simon en u geeft de leerlingen commando's (in de vorm van klassenregels). De leerlingen moeten de klassenregels uitbeelden als ze beginnen met de woorden 'Simon says'. Wordt er door u geen 'Simon says' gezegd voor het commando, dan moeten ze het commando niet uitbeelden. Doet iemand dat toch, dan verliest hij of zij een punt. Iedereen begint met 3 punten. Heb je 0 punten dan lig je eruit. Wie overblijft heeft gewonnen en mag de nieuwe Simon zijn.

Tijdens het spel gebruikt u bekende regels van de klas, bijvoorbeeld: rechtop zitten, vinger opsteken, et cetera. Kom ook op met gekke zinnen die helemaal geen regels zijn, zoals: zet je benen op tafel, schreeuw door de klas, kijk je buurman boos aan.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Gelden in andere klassen dezelfde regels?*
- *Wat gebeurt er als er geen klassenregels zouden zijn?*

Didactische tips:

- U kunt met de leerlingen afspreken dat u de komende tijd de gebaren die horen bij de klassenregels, gaat hanteren.
- Oefen het lied 'Following the Rules' regelmatig, zodat de leerlingen het kunnen presenteren tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: regels, klassenregels, bestaande regels, verzonnen regels, gevolgen.

Deelvraag 5: Problemen in het gezin, hoe los je het op?

Doel:

De leerlingen leren dat er verschillende problemen kunnen spelen in een gezin en dat je daardoor met verschillende emoties te maken krijgt.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 5.1. Onze emoties

PV & KV (Muziek/Dans/Theater)

Communiceren

45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan de basisemoties. De leerlingen leren deze emoties te herkennen. Ze leren een lied over emoties en gaan dit lied begeleiden met muziekinstrumenten.

- Activiteit 5.2. Ruzie in het gezin

PV & KV (Muziek/Theater)

Probleem oplossen

45 minuten

Tijdens deze activiteit bekijken de leerlingen een prentenboek over ruzie in het gezin. Ze gaan leren hoe ze ruzies moeten uitpraten aan de hand van vier stappen. Verder ontdekken ze dat muziek ook met emotie te maken heeft.

- Activiteit 5.3. Arm of rijk?

PV, M&M & KV (Muziek)

Sociale & culturele vaardigheden/Kritisch denken

30 minuten

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat arm en rijk zijn is en proberen ze zich te verplaatsen in het 'arm' of 'rijk' zijn. Ze spelen het oude dansspel 'Mi ta pober' en bekijken een film over 'De Derde Wereld'.

- Activiteit 5.4. Verlies en rouw

PV & KV (Beeldende vorming)

Sociale & culturele vaardigheden/Computational Thinking

30 minuten

Tijdens deze activiteit wordt aan de hand van een prentenboek het thema verlies en rouw besproken. De leerlingen bekijken een korte film over de dood en gaan praten over dit thema.

- Activiteit 5.5. Verhuizen

PV, B&G & KV (Beeldende vorming)

Communiceren/Creatief denken

45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen een verhaal bekijken over Plotter die verhuizen gaat. Ze leren wat redenen om te verhuizen kunnen zijn. Ze gaan het spel 'Pot Pot Verhuis' spelen en een koffer met verhuisitems tekenen.

Activiteit 5.1 Onze emoties

Tijdens deze activiteit wordt aandacht besteed aan de basisemoties. De leerlingen leren deze emoties te herkennen. Ze leren een lied over emoties en gaan dit lied begeleiden met muziekinstrumenten.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans/Theater
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b. KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- dat bepaalde situaties gevoelens oproepen;
- wat de vijf basisemoties zijn;
- muziekinstrumenten te gebruiken;
- emoties uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- PowerPointpresentatie 7: Emoties.
- De videoclip 'Feelings Song' (zie webpagina Whizz-Art) (4.00 minuten).
- Kopieerblad 15: Emoties.
- PowerPointpresentatie 8: Welke emotie?

De activiteit:

● U geeft situaties weer en vraagt de leerlingen hoe ze zich erbij voelen.

- *Hoe voel je je als iemand jou een leuk cadeau geeft?*
- *Hoe voel je je als iemand jou een flinke klap geeft?*
- *Hoe voel je je als je huisdier overlijdt?*
- *Hoe voel je je als je broertje een ijsje krijgt en jij niet?*
- *Hoe voel je je als je een spannende film kijkt?*
- *Et cetera*

Vertel de leerlingen dat er vijf basisemoties zijn, namelijk blijdschap, angst, boosheid, liefde en verdriet. Laat de PowerPointpresentatie 7 'Emoties' zien en laat de leerlingen de vragen bij de slides beantwoorden.

Laat de leerlingen voorbeelden geven van situaties die een bepaald gevoel bij hen oproept.

- *Waar word jij blij van?*
- *Wat maakt jou verdrietig?*
- *Wanneer word jij boos?*
- *Wanneer voel je liefde?*
- *Wat maakt je bang?*

- Laat de leerlingen de videoclip 'Feelings Song' zien.

REFREIN

*You know you make me so
Happy happy happy happy.
Happy when I'm here with you
You make me so
Happy happy happy happy
Happy cuz I'm here with you*

Well I'm hap hap happy to be here
I'm just taking it day by day
But if everyone keeps staring
I might feel a different way
Sometimes I get scared or worried
But I know that I'm okay
It'll all be over soon

REFREIN

Yeah, but sometimes things are bad
And that's when I feel sad

You can see it on my face
My smile's all out of place
You feel up, but I feel down
I feel completely turned around
you can see it on my face
I'm trying

*But then you make me so
Happy, happy, happy, happy*

Sometimes I get angry
When things don't go my way
Everything feels hot and red
When I have a bad day
When we're feeling angry
There's something we can do
Close your eyes and breathe
It'll all be over soon (2x)

REFREIN

Laat de leerlingen met instrumenten meespelen op het lied. Laat de leerlingen zelf kiezen welk muziekinstrument zij het meest geschikt vinden bij iedere emotie. Bijvoorbeeld:

- Bij 'Happy': Op maraca's of tamboerijn spelen.
- Bij 'Scared': Roffelen op een trommel.
- Bij 'Sad': Een triangel.
- Bij 'Angry': Hard slaan op een trommel.
- *Welke basisemotie ontbreekt in het liedje? (Liefde/love).*
- *Welk muziekinstrument zou je daarbij willen kiezen?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de PowerPointpresentatie 8 'Welke emotie?' zien. De leerlingen gaan op kopieerblad 14 de smiley kleuren die correspondeert met het gevoel dat de afbeelding op PowerPointpresentatie 8 bij hen oproept.
  - *Welke emoties worden door de smileys achtereenvolgens uitgebeeld?*
- Laat de leerlingen na afloop de ingekleurde kopieerbladen met elkaar vergelijken en bespreek de verschillen.
- Laat de leerlingen een emotie uitbeelden. De rest van de klas raadt welke emotie uitgebeeld wordt.
  - *Hoe kun je aan iemand zien dat hij blij, boos, bang of verdrietig is?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welke emotie is het leukste om te zingen of uit te beelden? Waarom?*
- *Wat was het moeilijkste aan deze activiteit?*

Didactische tip:

Oefen het lied 'Feelings Song' regelmatig, zodat de leerlingen het kunnen presenteren tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: emoties, blij, boos, bang, verdrietig, voelen, gevoelens.

Activiteit 5.2 Ruzie in het gezin

Tijdens deze activiteit bekijken de leerlingen een prentenboek over ruzie in het gezin. Ze gaan leren hoe ze ruzies moeten uitpraten aan de hand van vier stappen. Verder ontdekken ze dat muziek ook met emotie te maken heeft.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Theater
Kerdoelen:	PV: 3.1, 3.1a, 3.1b, 3.2, 3.2a, 3.2b, 4.2, 4.2a, 4.2b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b. KV: 2.1a, 5.1a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- verschillende manieren van ruzie maken;
- het belang om ruzies uit te praten;
- een stappenplan om ruzies uit te praten;
- emoties in muziek te herkennen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek 'Anna maakt ruzie' (zie webpagina Whizz-Art) (3.34 minuten).
- Kopieerblad 16: Praat het uit.
- De videoclip 'Explorings Emotions Music' (zie webpagina Whizz-Art) (3.45 minuten).
- De film 'The Incredibles - Dinner Scene' (zie webpagina Whizz-Art) (2.32 minuten).

De activiteit:

● Laat de leerlingen het prentenboek 'Anna maakt ruzie' zien.

- *Heb je weleens ruzie gehad met je broer of zus? Of met je ouders?*
- *Hoe verloopt een ruzie?*

Vertel de leerlingen dat ruzie maken op verschillende manieren kan. Je kunt ruzie maken door (soms nare of lelijke) dingen tegen elkaar te zeggen of zelfs te schreeuwen. Je kunt ook ruzie maken door elkaar te negeren, door helemaal niks tegen elkaar te zeggen. Sommige ruzies lopen uit de hand. Dan gaan mensen elkaar slaan en pijn doen. Dat is niet goed en mag niet.

- *Waar kan een ruzie thuis over gaan?*
- *Hoe voel je je bij ruzies thuis?*
- *Waar kun jij heel boos van worden?*
- *Kunnen woorden ook pijn doen?*
- *Wat doe je als iemand gaat slaan en je pijn wilt doen?*

● Flink ruzie maken hoeft helemaal niet zo erg te zijn, zolang problemen maar echt worden opgelost.

- *Hoe kun je het goedmaken met iemand? (Uitpraten, troosten, kus, et cetera.)*

Vertel de leerlingen dat ze gaan leren om een ruzie uit te praten.

- *Waarom is het belangrijk om een ruzie uit te praten?*

Ze gaan hierbij de vier stappen volgen die op kopieerblad 16 staan. Bespreek eerst de verschillende stappen aan de hand van het voorbeeld van Anna en leg de leerlingen uit wat een win-win oplossing is.

Laat de leerlingen vervolgens in duo's de volgende ruzie uitpraten:

Je broer/zus heeft jouw tablet verstoort.

Laat een aantal duo's vertellen wat de oplossing is die zij bedacht hebben.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen luisteren naar 'Explorings Emotions Music'. Na ieder muziekfragment kiezen de leerlingen de emotie die bij het fragment past.
  - *Welke muziek past bij ruzie?*
- Laat de leerlingen het fragment 'Dinner Scene' uit de film 'The Incredibles' zien.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat ga je een volgende keer bij ruzie anders doen?*

Didactische tip:

Het thema 'ruzie thuis' kan voor sommige leerlingen een gevoelig onderwerp zijn. Houd dit goed in de gaten en schakel indien nodig professionele hulp in.

Begrippen: ruzie, negeren, uitpraten, win-win oplossing, troosten, emoties, gevoelens.

Activiteit 5.3 Arm of rijk?

Tijdens deze activiteit leren de leerlingen wat arm en rijk zijn is en proberen ze zich te verplaatsen in het 'arm' of 'rijk' zijn. Ze spelen het oude dansspel 'Mi ta pober' en bekijken een film over 'De Derde Wereld'.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden/Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a. M&M: 7.1, 7.1a, 7.3, 7.4, 7.4a. KV: 3.2, 3.2b, 4.2, 4.2a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- het verschil tussen rijk en arm;
- wat factoren zijn, die maken dat iemand 'arm' is;
- wat basisbehoeften zijn;
- zich te verplaatsen in anderen;
- te dansen en zingen.

Wat heb je nodig?

- PowerPointpresentatie 9: Arm en rijk.
- De film 'The Third World Educational Child Poverty Video' (zie webpagina Whizz-Art) (4.34 minuten).
- Informatieblad 2: Het lied 'Mi ta pober, mi ta pober'.
- De videoclip 'Mi ta pober' (zie webpagina Whizz-Art) (2.09 minuten).

De activiteit:

● Laat de leerlingen de PowerPointpresentatie 9 'Arm en rijk' zien en behandel iedere slide volgens de 'See, Think, Wonder' routine door de volgende vragen te stellen:

- *Wat zie je op de slide?* (See.)
- *Wat denk je hierover?* (Think.)
- *Wat vraag je je af?* (Wonder.)

Sommige families hebben heel veel geld, anderen genoeg, anderen weinig en sommige families hebben helemaal niks. Als je 'arm' bent, dan heb je niet genoeg geld om alles te betalen.

- *Wat moet je allemaal betalen om te kunnen leven?* (Boodschappen, elektriciteit, water, internet, et cetera.)
- *Wat zijn volgens jou de belangrijkste kosten?*
- *Hoe kan het dat sommige mensen dit niet kunnen betalen?* (Geen werk, ziek, gehandicapt, verkeerde situatie, et cetera.)

● Als je 'rijk' bent, dan heb je veel geld. Je kunt van alles doen en kopen. Mensen die héél erg rijk zijn, worden miljonairs en miljardairs genoemd.

- *Hoe kun je heel rijk worden? (Werk, erfenis, loterij, et cetera.)*
- *Wat zou jij willen kopen, als je heel rijk zou zijn?*
- *Als je heel rijk bent, ben je dan gelukkig?*

● Laat de klas twee posters maken. Een poster waarop iedere leerling een plaatje of tekening plakt van iets wat ze zouden kopen als ze 'arm' zouden zijn. Op de andere poster plakken ze een plaatje of tekening van iets wat ze zouden kopen als ze 'rijk' zouden zijn.

- *Welk plaatje of tekening is bij de verkeerde poster geplakt?*
- *Waarom denk je dat?*
- *Wat zijn de verschillen tussen arm en rijk?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de leerlingen de film 'The Third World Educational Child Poverty Video' zien.
- Leer de leerlingen het lied 'Mi ta pober, mi ta pober' en speel het bijbehorende zangspel. Twee groepen leerlingen staan in een rij tegenover elkaar op een afstand van ongeveer twee meter. Ze zingen de coupletten om en om. Bij het zingen van elk couplet loopt een groep naar de andere en dan terug. Bij 'Ta cu ... mi ta contento' wordt de naam van een leerling gezegd. En bij 'Ta p'ese y lo bo hayele' gaat deze leerling bij de andere groep staan.

Mi ta pober mi ta pober Marion de Marionette
Mi ta pober mi ta pober Maria

Ma ta kico bo lo dun'ele Marion de Marionette
Ma ta kico bo lo dun'ele Maria

Nos ta rico nos ta rico Marion de Marionette
Nos ta rico nos ta rico Maria

Ta un ... lo mi dun'ele Marion de Marionette
Ta un ... lo mi dun'ele Maria

Bo n' por nami un di bo yiunan Marion de Marionette
Bo n' por nami un di bo yiunan Maria

Ta p'ese y lo bo hay'ele Marion de Marionette
Ta p'ese y lo bo hay'ele Maria

Ta cu cua bo ta contento Marion de Marionette
Ta cu cua bo ta contento Maria

Mi ta pober mi ta pober Marion de Marionette
Mi ta pober mi ta pober Maria

Ta cu ... mi ta contento Marion de Marionette
Ta cu ... mi ta contento Maria

Nos ta rico nos ta rico Marion de Marionette
Nos ta rico nos ta rico Maria

Reflectie en terugkoppeling:

- *Heeft 'rijk zijn' alleen te maken met geld?*
- *Hoe zou jij arme mensen helpen?*

Didactische tips:

- Hang de gemaakte posters 'Arm' en 'Rijk' in de 'Family Corner'.
- Laat de leerlingen het lied 'Mi ta pober, mi ta pober' voordragen tijdens de slotactiviteit.

Begrippen: rijk, arm, werken, helpen, werk, erfenis, loterij, gehandicapt, miljonair, miljardair.

Activiteit 5.4 Verlies en rouw

Tijdens deze activiteit wordt aan de hand van een prentenboek het thema verlies en rouw besproken. De leerlingen bekijken een korte film over de dood en gaan praten over dit thema.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden/Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 7.1, 7.1a, 7.1b. KV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- hoe om te gaan met de dood van een dierbare;
- dat dood bij het leven hoort;
- dat emoties zoals verdriet, angst, woede bij het proces van rouw en verlies hoort;
- de vouwtechniek toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek: 'Over de grote rivier' (zie webpagina Whizz-Art) (4.15 minuten).
- De film 'Introfilm Leven en dood' (zie webpagina Whizz-Art) (1.12 minuten).
- De film 'How to Make a Paper Boat That Floats' (zie webpagina Whizz-Art) (3.36 minuten).
- De film 'How to Make an Easy Origami Butterfly' (zie webpagina Whizz-Art) (3.10 minuten).
- Vouwpapier in verschillende kleuren.

De activiteit:

● Bekijk samen met de leerlingen het digitale prentenboek 'Over de grote rivier'. Controleer of de leerlingen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Wat betekent 'Alles heeft een begin en een eind'?*
- *Wat zou 'de grote rivier' zijn?*
- *Heb jij ook weleens afscheid moeten nemen van iemand die niet meer terugkomt?*

● Laat de leerlingen de film 'Introfilm Leven en dood' zien. Vertel de leerlingen dat de dood bij het leven hoort. Alles wat begint heeft ook een einde.

- *Wie heeft een familielid verloren? Op welke manier?*
- *Waarom ga je dood?*
- *Waarom kun je doodgaan? (Ziekte of ongeval.)*
- *Hoe voelt het als je een dierbare verliest?*
- *Hoe heb je toen afscheid genomen?*

● Voer een gesprek met de leerlingen over hoe op Aruba afscheid genomen wordt van dierbaren.

- *Wie heeft er weleens een begrafenis of crematie bijgewoond?*

Laat de leerlingen vertellen over hun ervaring.

- *Hoe voelde je je?*
- *Wat is cremeren?*
- *Wat is condoleren? Hoe doe je dat? Waarom doe je dat?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen een boot en vlinder vouwen. Vertel de leerlingen dat de boot de uitvaart symboliseert en de vlinder symbool staat voor degene die overleden is. Laat de leerlingen de instructievideo's zien en ze vervolgens stap voor stap de boot en vlinder navouwen.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat voel je als je over 'dood' praat?*
- *Denk aan een familielid of dierbare die al gestorven is. Wat is het leukste dat je je van deze persoon herinnert?*

Didactische tip:

Hang de gemaakte bootjes en vlinders op in de 'Family Corner'.

Begrippen: dood, overlijden, dierbare, herinneringen, rouw, verlies, begraven, cremeren, begrafenis.

Activiteit 5.5 Verhuizen

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen een verhaal bekijken over Plotter die verhuizen gaat. Ze leren wat redenen om te verhuizen kunnen zijn. Ze gaan het spel 'Pot Pot Verhuis' spelen en een koffer met verhuistems tekenen.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren/Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1c, 6.2, 6.2b. B&G: 6.1, 6.1b. KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- waarom mensen verhuizen;
- dat verhuizen emoties met zich meebrengt;
- instructies te volgen bij een spel;
- te schetsen met potlood;
- grijstinten te maken met potlood.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek 'Plotter gaat verhuizen' (zie webpagina Whizz-Art) (7.22 minuten).
- Kopieerblad 17: Koffer.
- Kartonnen doos (schoendoos) voor elke leerling.

De activiteit:

● Bekijk samen met de leerlingen het digitale prentenboek 'Plotter gaat verhuizen'. Controleer of de leerlingen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen. Voer vervolgens een gesprek over verhuizen.

- *Herken jij jezelf in Plotter? Waarom wel of niet?*
- *Waarom verhuizen mensen? (Ander huis, dichterbij werk, ander land voor werk, studie of gezondheid.)*
- *Wie is er ooit verhuisd? Hoe voelde dat?*
- *Wat is leuk en wat is niet leuk aan verhuizen?*
- *Er komt een nieuwe leerling in de klas. Hij komt uit een ander land. Wat kan jij voor hem doen?*

● Stel de leerlingen voor dat ze naar het buitenland gaan verhuizen.

- *Wat moet je regelen?*
- *Wat moet je eerst allemaal doen?*
- *Naar welk land zou je graag verhuizen? Waarom?*
- *Stel je gaat verhuizen naar een ander land. Wat zou jij dan zeker meenemen in je koffer?*

Laat de leerlingen met potlood drie items in de koffer van kopieerblad 17 schetsen. Laat ze eerst zien hoe je een tekening kunt schetsen door zachte lijnen neer te zetten. Eventueel laat u de leerlingen eerst een paar handbewegingen oefenen (bijvoorbeeld cirkels of horizontale lijnen te tekenen).

Nadat hun schets klaar is, kunnen ze meer details aan hun tekening toevoegen (eventueel geeft u de leerlingen een donkerder potlood). Laat ze ook zien hoe ze met potlood items kunnen inkleuren. Laat ze oefenen met verschillende grijstinten door harder of zachter op hun potlood te drukken bij het inkleuren.

Laat de leerlingen de koffers uitknippen en presenteren aan de andere leerlingen.

- *Waarom kies jij voor deze spullen?*

● **Speel het spel 'Pot Pot Verhuis'.**

Iedereen staat aan de ene kant van de gymzaal met een kartonnen doos in de hand, op één leerling na. Deze persoon staat aan de andere kant van de zaal, met het gezicht naar de andere gekeerd. Op een bepaald moment draait hij zich om en zegt: 'Pot Pot Verhuis!' Tijdens deze periode mogen de anderen zich verplaatsen in zijn richting. Wanneer hij zich na het uitspreken van 'verhuis' echter weer omdraait, mag hij niemand zien bewegen. Wie er nog wél beweegt, is af en moet terug naar de startlijn. Het spel gaat door tot iemand de 'Pot Pot Verhuis'- roeper kan tikken zonder dat diegene hem heeft zien bewegen. Deze tikker krijgt in de volgende ronde de beurt om 'Pot Pot Verhuis' te roepen. (Variatie op het spel Annemaria Koekoek.)

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het spel 'Verhuizen' in de klas. Tijdens dit spel gaan de leerlingen telkens van plaats veranderen.

- Heb je donker haar? Ruil dan van plaats met een ander kind met donker haar.
- Ben je een meisje? Ruil dan van plaats met een ander meisje dat het meest dichtbij zit.
- Draag je een korte broek? Ga op de grond zitten.
- Heb je lang haar? Ga op een bank zitten.
- Ben je zes jaar? Ga onder je tafeltje zitten.
- Et cetera.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welk cijfer zou je jezelf geven voor de 'koffer'-tekening?*
- *Waarom verdien je dat cijfer?*
- *Wat zou je de volgende keer anders doen voor nog een beter cijfer?*

Didactische tip:

Laat de leerlingen de koffers ophangen in de 'Family Corner'.

Begrippen: verhuizen, verandering, buitenland, baan, studeren.

Slotactiviteit: Family Show ★

Tijdens deze activiteit gaan de leerlingen aan hun ouders en genodigden presenteren wat ze geleerd hebben tijdens dit thema.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken/Informatievaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans/Theater/Media/Beeldende vorming
Kerdoelen:	Alle kerndoelen die in dit thema aan bod gekomen zijn.

Wat leren de leerlingen?

De leerling leert:

- een programma te maken;
- een presentatie te geven;
- een uitnodiging te maken;
- samen te werken.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'We Are Family' (zie webpagina Whizz-Art) (3.05 minuten).

De activiteit:

- Bekijk samen met de leerlingen de videoclip 'We Are Family'.

<i>REFREIN</i> <i>We are family</i> <i>I got all my sisters with me</i> <i>We are family</i> <i>Get up everybody and sing (2x)</i>	<i>REFREIN</i> Living life is fun and we've just begun To get our share of this world's delights (High) high hopes we have for the future And our goal's in sight (We) no, we don't get depressed Here's what we call our golden rule Have faith in you and the things you do You won't go wrong, oh no This is our family jewel
Everyone can see we're together As we walk on by (And) and we fly just like birds of a feather I won't tell no lie (All) all of the people around us they say Can they be that close Just let me state for the record We're giving love in a family dose	<i>REFREIN</i>

Bespreek met de leerlingen waar dit lied over gaat en waarom dit past bij het thema.

- Vertel de leerlingen dat ze de presentatie van het thema 'Familie' aan de ouders en andere genodigden gaan voorbereiden. Daarbij gaan ze de 'Family Corner' presenteren.
- *Wat hangt er allemaal in de 'Family Corner'?*
- *Wat kun je erover vertellen?*

Denk terug met de leerlingen aan de werkjes die gemaakt zijn en die een plek hebben gekregen in de 'Family Corner, zoals:

- Letters 'Familie' (startactiviteit);
- IJstokhuisjes (activiteit 1.1);
- Harten (activiteit 1.3);
- Huisdieren (activiteit 1.5);
- Straatnaamborden (activiteit 2.1);
- Stambomen (activiteit 2.2);
- Collages van familie (activiteit 2.3);
- De familie-logo's (activiteit 2.4);
- De kaart van Aruba (activiteit 3.1);
- De woordspin 'Cultuur van Aruba' (activiteit 3.5);
- De wapens (activiteit 3.5);
- De woordkast 'Goede gewoontes/Slechte gewoontes' (activiteit 3.3);
- De zelfportretten (activiteit 3.6);
- De gebods-en verbodsborden (activiteit 4.1);
- De weekkalender (activiteit 4.3);
- De films 'Schoolregels' (activiteit 4.4);
- De posters 'Arm' en 'Rijk' (activiteit 5.3);
- De bootjes en vlinders (activiteit 5.4);
- De koffers (activiteit 5.5).

Maak samen met de leerlingen een programma voor de presentatie van het thema aan ouders en genodigden, waarbij ze mogen kiezen wat ze uit dit thema willen presenteren, denk aan:

- Het lied 'My Family, Your Family, Our Families' (activiteit 1.1);
- Het lied 'Family Song' (activiteit 1.4);
- De dans 'This Is My Pet' (activiteit 1.5);
- De levende stamboom (activiteit 2.2);
- Het lied 'The Family Tree Song' (activiteit 2.2);
- Het lied en de dans 'We Are a Family' (activiteit 2.4 en 2.5);
- Het lied 'Con chikito e mundo ta' (activiteit 3.5);
- Het lied 'Clean Up Song' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Shete Dia' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Helping Around the House' (activiteit 4.3);
- Het lied 'Following the Rules' (activiteit 4.5);
- Het lied 'Feelings Song' (activiteit 5.1);
- Het lied 'Mi ta pober, mi ta pober' (activiteit 5.3).

Laat de leerlingen een taakverdeling maken.

- *Wie gaat wat laten zien?*
- *Wie vertelt wat?*

● Tijdens de presentie zingen de leerlingen (eventueel in groepjes) de liedjes en laten zij de 'Family Corner' zien.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de leerlingen een uitnodiging maken voor de presentatie. Op de uitnodiging moet de datum en de tijd komen te staan, samen met een korte beschrijving of tekening van het thema 'familie'.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vonden jullie leuk om aan jullie ouders te laten zien?*
- *Wat was het leukste onderdeel van het thema?*
- *En wat vonden jullie minder leuk?*
- *Wat betekent voor jou; familie?*

Begrippen: presentatie, uitnodiging, taakverdeling.

Bijlage 1 Brief voor ouders

Geachte ouder/begeleider,

De komende 5 weken zal uw kind op school werken aan het thema 'Familie'. Gedurende dit thema zal uw kind werken aan een 'Family Corner' waarbij allerlei werkstukken, foto's en voorwerpen die te maken hebben met het thema 'familie' geplaatst worden.

Verder zal uw kind de komende weken gevraagd worden om onder andere een familiefoto mee naar school te nemen.

Op ..... (vul datum in) zal de slotactiviteit plaatsvinden. De leerlingen zullen u dan een presentatie geven van wat ze in dit thema allemaal gedaan en geleerd hebben. Uiteraard zijn vader, moeder, broertjes, zusjes, opa en oma ook welkom.

Met vriendelijke groeten,

.....(naam leerkracht invullen)

Bijlage 2 Benodigde materialen

Digitale prentenboeken

ACTIVITEIT 1.3:

Engels: Mayer. M. (2018). *The New Baby*. Oceanhouse Media.
<https://www.youtub000e.com/watch?v=anfDyqZdJ4>

ACTIVITEIT 5.2:

Nederlands: Amant. K. (2023). *Anna maakt ruzie*. Oma Okidoki Leest Voor.
<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=SANbdOylab8>

ACTIVITEIT 5.4:

Nederlands: (2022). *Over de grote rivier*. Zin op school. <https://www.youtube.com/watch?v=rRsXZo9UfYk>

ACTIVITEIT 5.5:

Nederlands: Schuurmans. H. (2021). *Plotter gaat verhuizen*. Saskia Broerse.
<https://www.youtube.com/watch?v=JlStPDaw6ls>

Films

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 1.2:

Engels: (2020). *Family Activities*. UNODC. <https://www.youtube.com/watch?v=54DBqCkE38s>

ACTIVITEIT 1.2:

Engels: (2018). *Ana and Her Family*. Smile and Learn.
<https://www.youtube.com/watch?v=l15mghqYTmQ>

ACTIVITEIT 1.5:

Engels: (2014). *Lassie Come Home – Morning Routine*. Movieclips.
https://www.youtube.com/watch?v=BV1Nyf_u1AA&t=16s

ACTIVITEIT 2.3:

Engels: (2022). *Adorable Moment*. U.S.Army Official.
<https://www.youtube.com/watch?v=r-NmdXbNrjc>

Engels: (2015). *Liar Liar*. dontletthatmanonmyship. <https://www.youtube.com/watch?v=TCgFLf9rJLw>

ACTIVITEIT 3.2:

Engels: *The Very Important Monster*. Classdojo. <https://ideas.classdojo.com/f/the-vim/0>

Engels: *Respect Takes Time*. Classdojo. <https://ideas.classdojo.com/i/respect-takes-time>

Engels: *The Golden Rule*. Classdojo. <https://ideas.classdojo.com/i/the-golden-rule>

ACTIVITEIT 3.3:

Engels: Kids Hut. (2022). *Good Habits Vs Bad Habits*. T-Series Kids Hut.
<https://www.youtube.com/watch?v=PIMqc1XzOHs>

ACTIVITEIT 3.4:

Papiamento: Olga. (2011). *Arthur Kelly y su Caha di Orgel*. Arthur Kelly.
<https://www.youtube.com/watch?v=szdyzl6yLog>

ACTIVITEIT 3.5:

Nederlands: (2014). *De cultuur van Aruba*. Juf Herts. <https://www.youtube.com/watch?v=CfjWgXPzJ0U>

ACTIVITEIT 4.1:

Engels: (2018). *Despicable Me – House Rules Scene*. Rotten Tomatoes Family.

<https://www.youtube.com/watch?v=GeRQMmUvxdE>

ACTIVITEIT 4.2:

Nederlands: CBS This Morning. *De ongelooflijke opvoeding van kinderen in Japan*. Unesco.

<https://fb.watch/mi-TgheCQE/>

ACTIVITEIT 5.2:

Engels: (2017). *The Incredibles - Dinner Scene*. Anton Lundmark.

<https://www.youtube.com/watch?v=reTz59nkhBw>

ACTIVITEIT 5.3:

Engels: Happy Learning. (2019). *The Third World Educational Child Poverty Video*. Lea Forest: TV.

https://www.youtube.com/watch?v=SdOP34dYv_o

ACTIVITEIT 5.4:

Nederlands: Tot Zover. (2017). *Introfilm Leven en dood*. Museum Tot Zover.

<https://www.youtube.com/watch?v=OxrRNBzzdD4>

Engels: (2017). *How to Make a Paper Boat That Floats*. White Origami.

<https://www.youtube.com/watch?v=khuVGbCE0PY>

Engels: (2017). *How to Make an Easy Origami Butterfly*. PPO.

<https://www.youtube.com/watch?v=cZdO2e8K29o>

Videoclips

ACTIVITEIT 1.1:

Engels: Carlson Berne. E. (2018). *My Family, Your Family, Our Families*. Cantata Learning.

https://www.youtube.com/watch?v=_XwL5KOeWoQ

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 1.2:

Engels: (2021). *What Do You Do with Your Family?* Wormhole Learning.

https://www.youtube.com/watch?v=_z5xcqEjSes

ACTIVITEIT 1.4:

Engels: (2014). *Family Song*. Sesame Street. https://www.youtube.com/watch?v=ii_LtHrEiao

ACTIVITEIT 1.5:

Engels: Kidsa. (2019). *This is My Pet*. Kidsa English. <https://www.youtube.com/watch?v=1QF5lCvtiEw>

ACTIVITEIT 2.2:

Engels: (2016). *The Family Tree Song*. Welcome Vietnam.

<https://www.youtube.com/watch?v=x0mnJpty78E>

ACTIVITEIT 2.4 en 2.5:

Engels: Hartmann. J. (2019). *We Are a Family*. Jack Hartmann Kids Music Channel.

<https://www.youtube.com/watch?v=foptl0BeXnY>

ACTIVITEIT 3.4:

Engels: The Beatles. (2015). *Hey Jude*. The Beatles. https://youtu.be/A_MjCqQoLLA

ACTIVITEIT 3.6:

Engels: (2017). *What Does He Look Like?* English Tree TV.

<https://www.youtube.com/watch?v=7zCNjzTEOel>

ACTIVITEIT 4.2:

Engels: (2021). *Clean Up Song*. Gracie's Corner. <https://www.youtube.com/watch?v=llppYxsVzIE>

ACTIVITEIT 4.3:

Papiamento: (2020). *Shete Dia*. Fun with Nini. <https://www.youtube.com/watch?v=bRcVsncx-tl>

Engels: (2020). *Helping Around the House*. Banyan Global Learning.

<https://www.youtube.com/watch?v=iRZITiwY8h8>

ACTIVITEIT 4.5:

Engels: (2019). *Following the Rules*. Patty Shukla Kids TV.

<https://www.youtube.com/watch?v=xteEjYsroFU>

ACTIVITEIT 5.1:

Engels: (2022). *Feelings Song*. Mooseclumps: Kids Learning Songs.

<https://www.youtube.com/watch?v=axu6BhJfS8A>

ACTIVITEIT 5.2:

Engels: (2014). *Exploring Emotions Music*. Chris Costello.

<https://www.youtube.com/watch?v=ptK3fzSlcfc>

ACTIVITEIT 5.3:

Papiamento: Calister. I. (2021). *Mi ta pober, Mi ta pober*. Izaline Calister – Topic.

<https://www.youtube.com/watch?v=wLj9W1vcLJM>

SLOTACTIVITEIT:

Engels: Sister Sledge. (2013). *We Are Family*. RHINO.

<https://www.youtube.com/watch?v=uyGY2NfyPeE>

PowerPointpresentatie

- PPP 1: Familie (startactiviteit)
- PPP 2: Bekende families (activiteit 1.3)
- PPP 3: Huisdieren (activiteit 1.5)
- PPP 4: Waarden en normen (activiteit 3.2)
- PPP 5: Vroeger en nu (activiteit 3.4)
- PPP 6: Regels in de klas (activiteit 4.5)
- PPP 7: Emoties (activiteit 5.1)
- PPP 8: Welke emotie? (activiteit 5.1)
- PPP 9: Arm en rijk (activiteit 5.3)

Bijlage 3 Kopieerbladen

Kopieerblad 1: Gezin en familie	(activiteit 1.1)
Kopieerblad 2: IJstokjes huis	(activiteit 1.1)
Kopieerblad 3: Familie-activiteiten	(activiteit 1.2 en 1.3)
Kopieerblad 4: Familieleden	(activiteit 1.4)
Kopieerblad 5: Huisdieren	(activiteit 1.5)
Kopieerblad 6: Letters	(activiteit 2.1)
Kopieerblad 7: Kaart Aruba	(activiteit 3.1)
Kopieerblad 8: Wereldkaart	(activiteit 3.1)
Kopieerblad 9: Wapen van Aruba	(activiteit 3.5)
Kopieerblad 10: Wapen	(activiteit 3.5)
Kopieerblad 11: Gebods-en verbodsborden	(activiteit 4.1)
Kopieerblad 12: Taken in huis	(activiteit 4.2)
Kopieerblad 13: Taken thuis ... wie?	(activiteit 4.2)
Kopieerblad 14: Weekkalender	(activiteit 4.3)
Kopieerblad 15: Emoties	(activiteit 5.1)
Kopieerblad 16: Praat het uit	(activiteit 5.2)
Kopieerblad 17: Koffer	(activiteit 5.5)

Kopieerblad 1: Gezin en familie

Gezin Croes (vader, moeder, zoon en dochter)

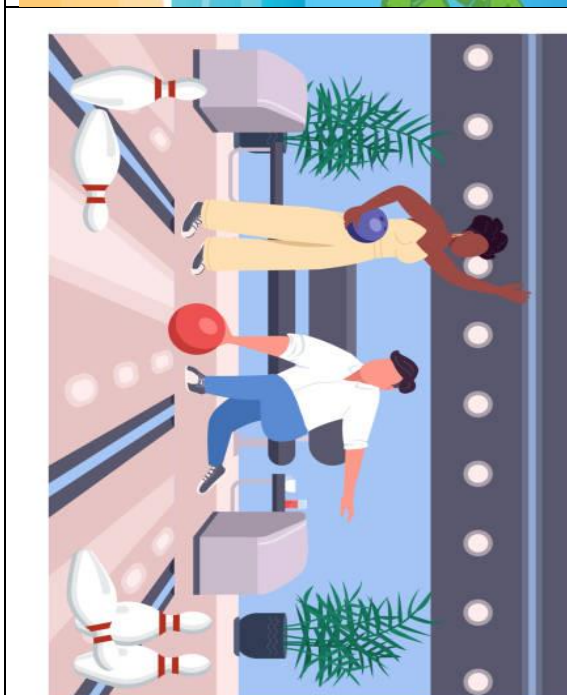
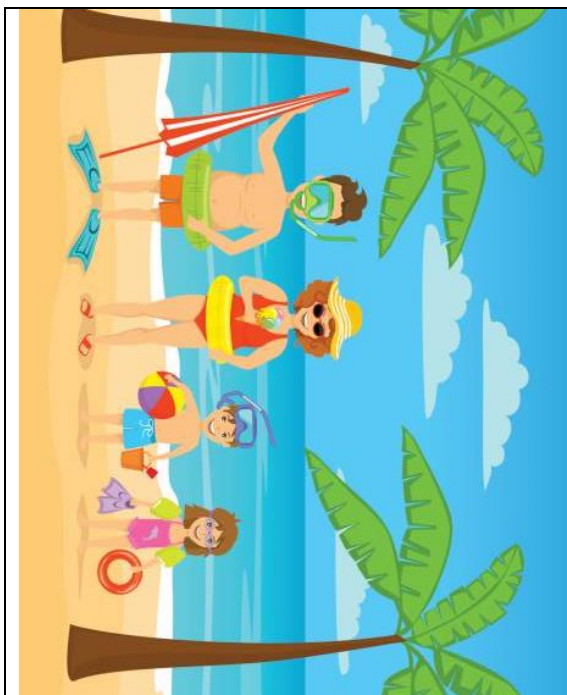
Familie Croes (vader, moeder, zoon, dochter, opa, oma, neef, nicht, oom, tante)

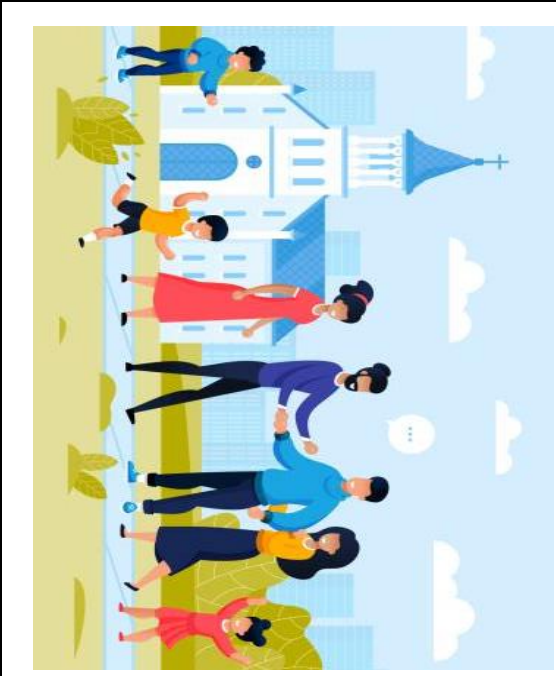
Kopieerblad 2: IJstokjes huis

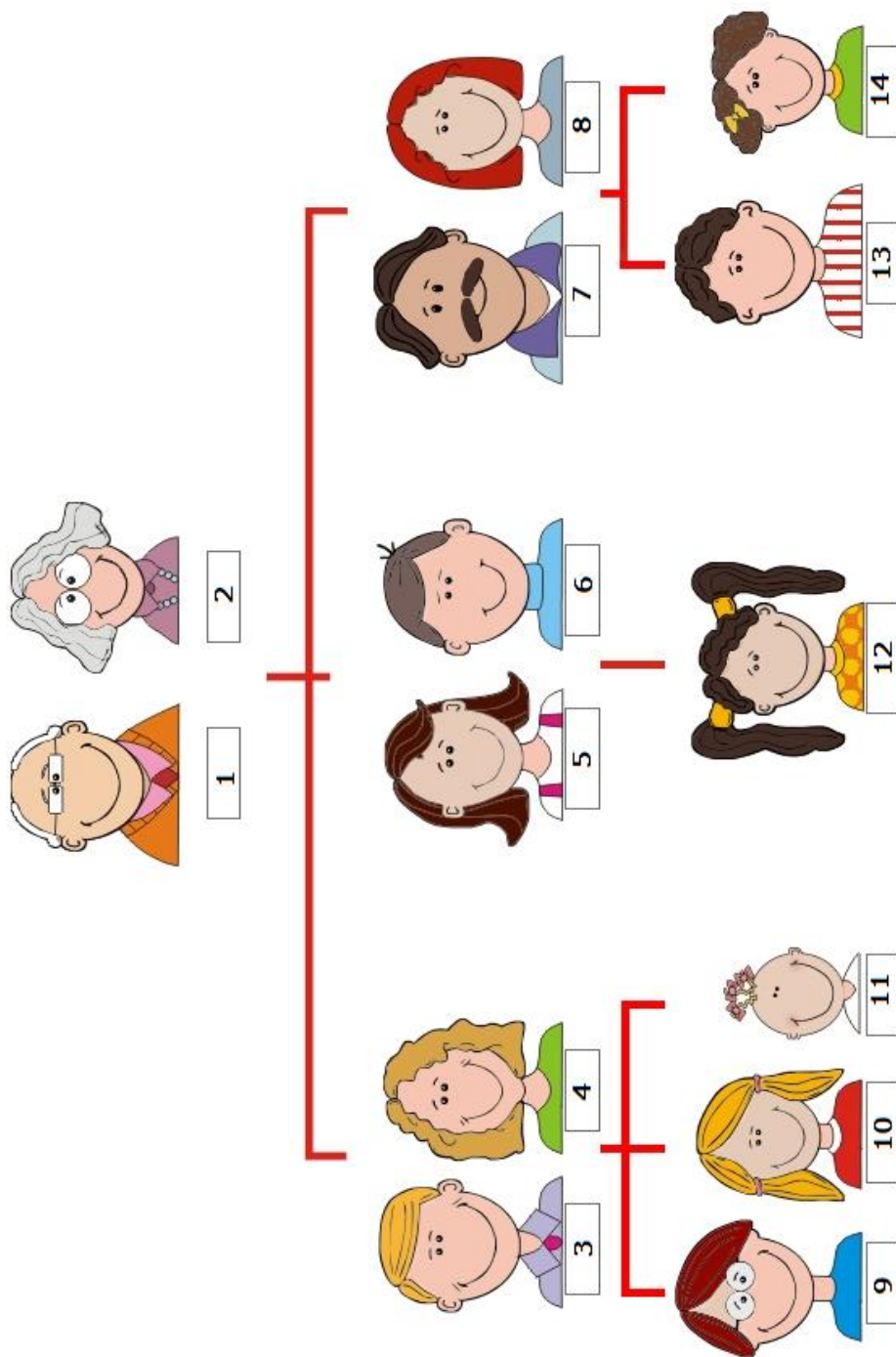
Kopieerblad 3: Familie-activiteiten

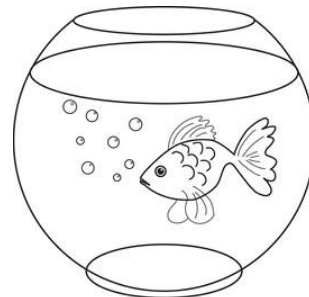
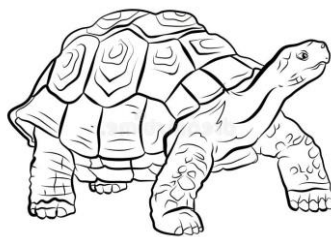
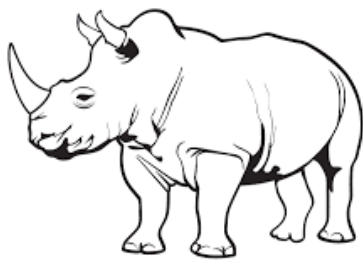
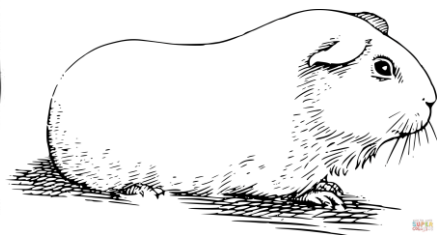
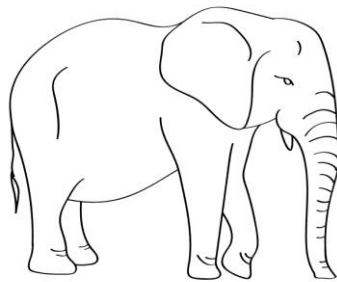
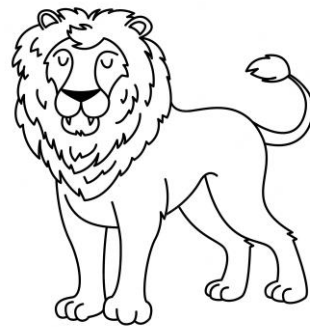

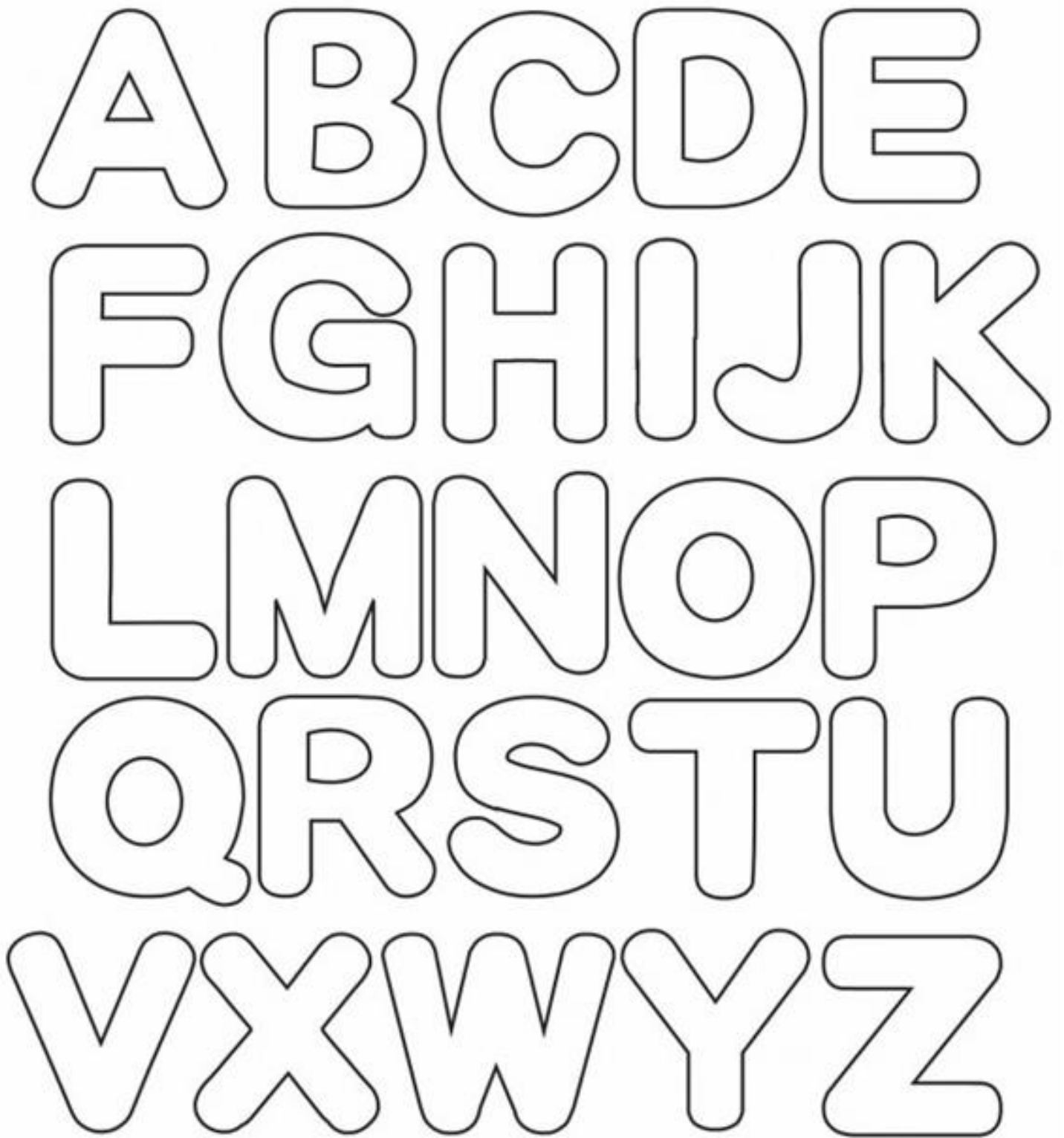
Kopieerblad 4: Familieleden

Kopieerblad 5: Huisdieren

Kopieerblad 6: Letters

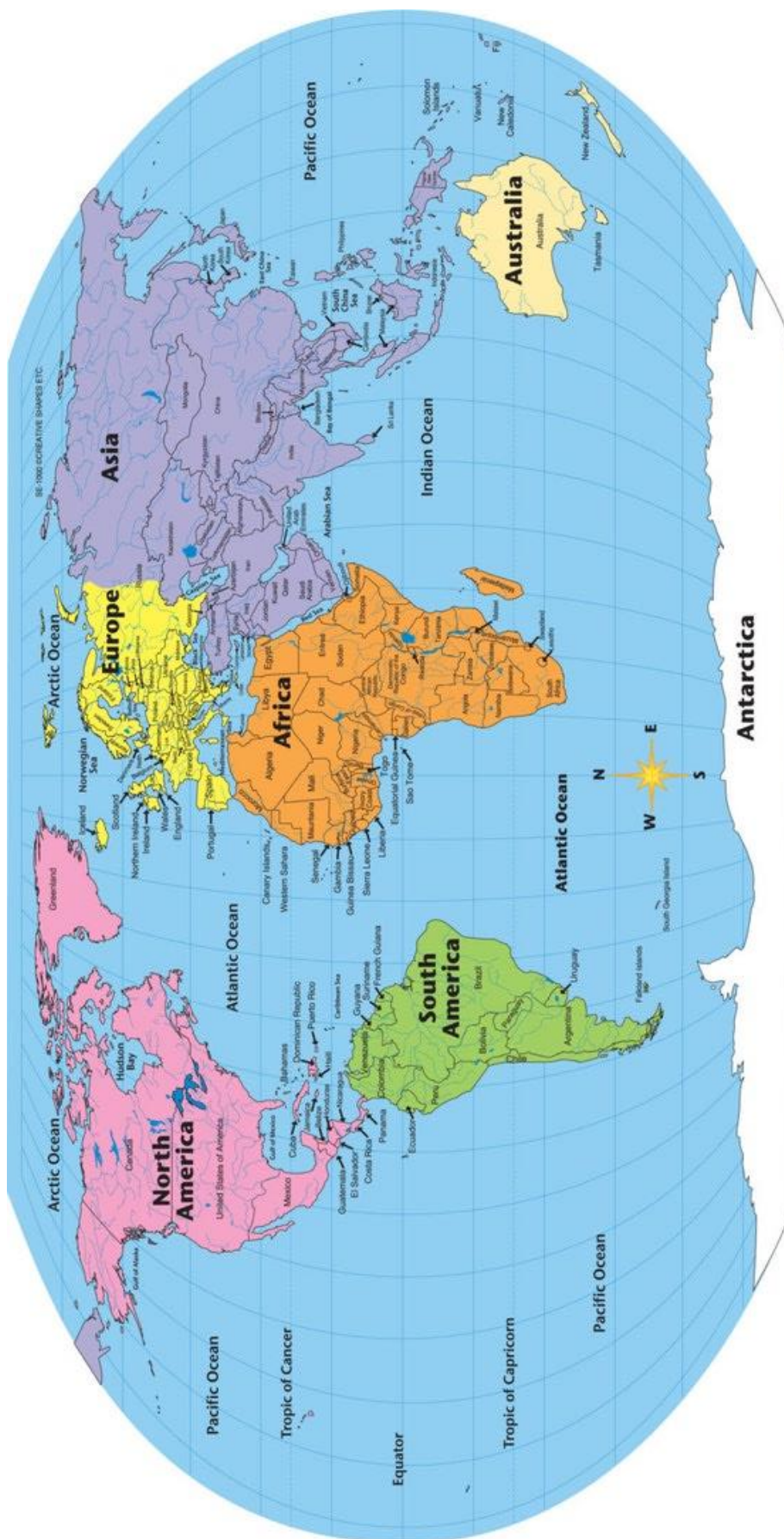

Kopieerblad 7: Kaart Aruba

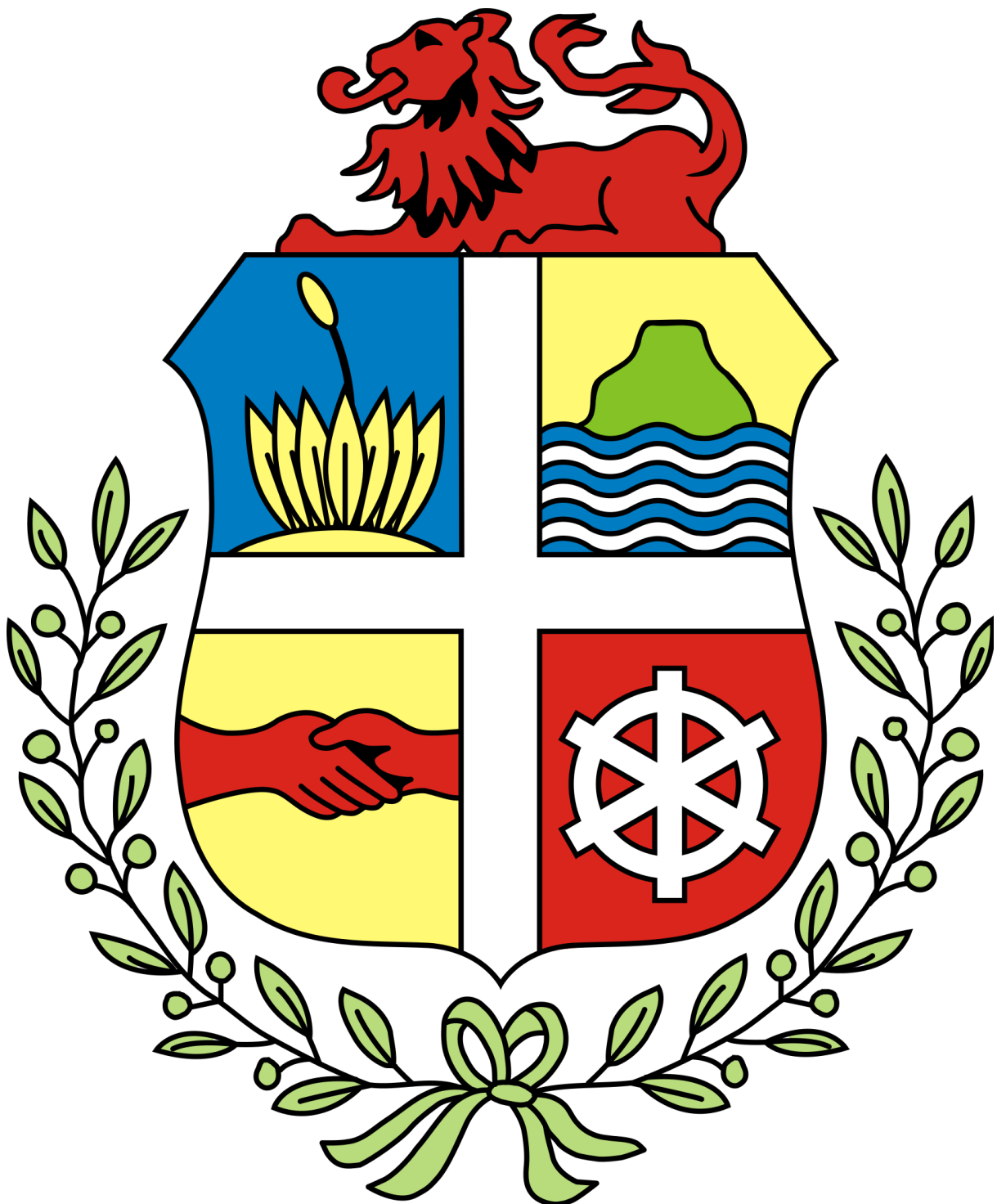

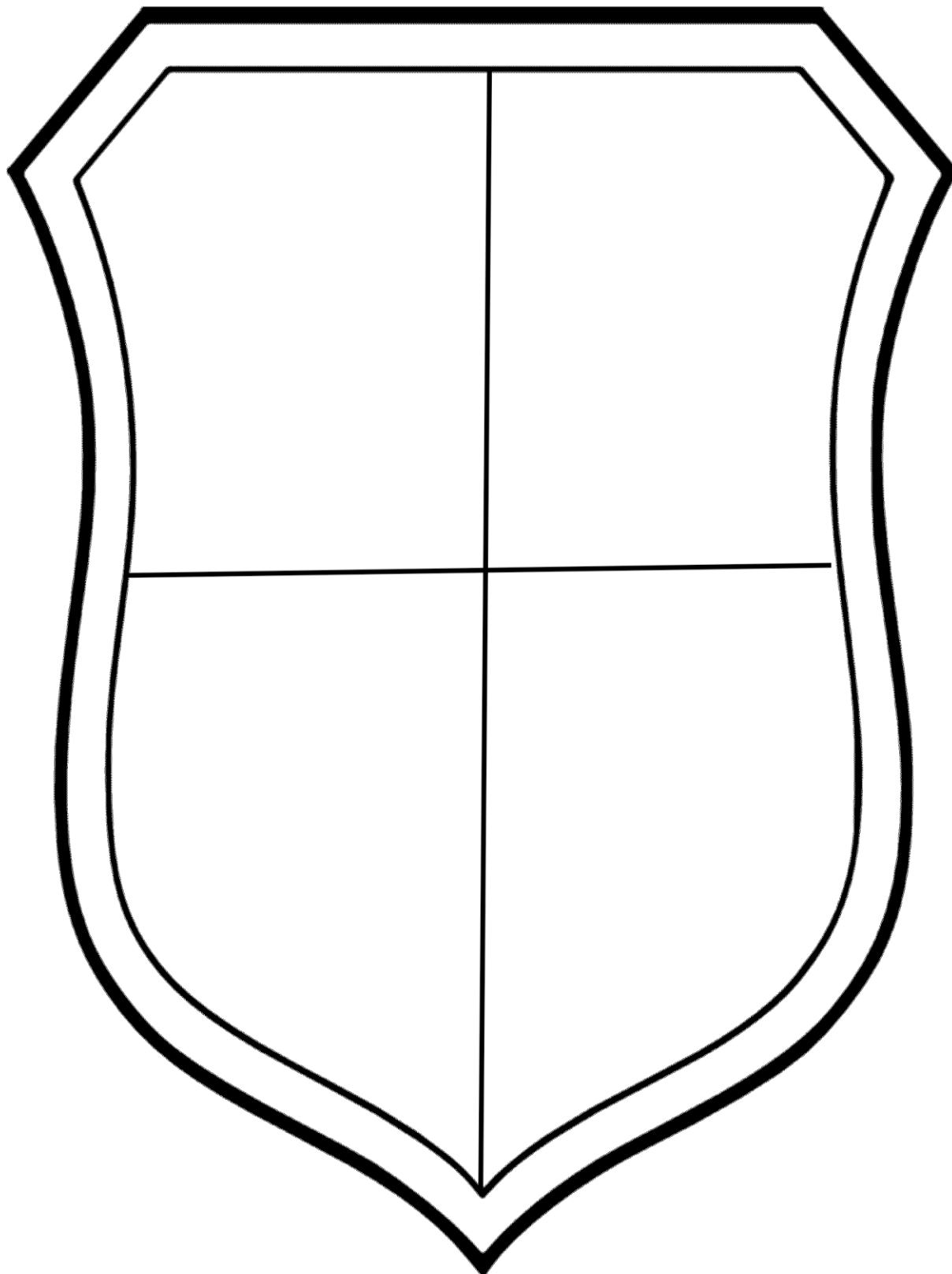
Kopieerblad 8: Wereldkaart

Kopieerblad 9: Wapen van Aruba

Kopieerblad 10: Wapen

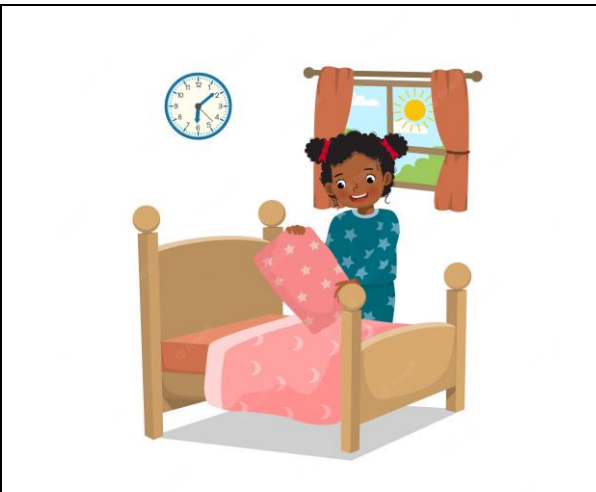

Kopieerblad 11: Gebods- en verbodsborden

Kopieerblad 12: Taken in huis

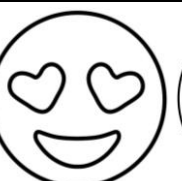

Kopieerblad 13: Taken thuis ... wie?

Kopieerblad 14: Weekalender

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
  	 	 	 	 	 	

Kopieerblad 15: Emoties

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

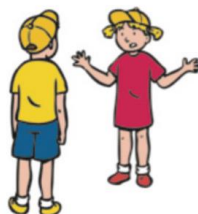

PRAAT HET UIT

1. STOP!
Afkoelen.

2. Zet je pet op.
Zeg wat jij wil.
Luister naar wat
de ander wil.

3. Probeer een win-win
oplossing te vinden.

4. Geef elkaar een hand
en voer de oplossing uit.

Kopieerblad 17: Koffer

Bijlage 4 Informatiebladen

Informatieblad 1

Het lied: 'Con chikito e mundo ta' (activiteit 3.5)

Melodie (It's a small world)

Con chikito e mundo ta

Ta un mund'i 'legria, un mund'i color
Ta un mund'i speransa, un mund'i amor
E ta tanto cu ta tempo pa nos tur ripara
Con chikito e mundo ta

Con chikito e mundo ta 4x

Mesun solo ta briya pa un y tur
Un sonrisa ta crea amistad sigur
Maske tin sero halto, maske grandi tur lama
Con chikito e mundo ta

Con chikito e mundo ta 4x

Informatieblad 2

Het lied 'Mi ta pober, mi ta pober' uit het boek 'Nos ta canta' (activiteit 5.3).

MI TA POBER

1. Mi ta po - ber mi ta po - ber Ma - ri - on de Ma - rio -
net - te Mi ta po - ber, mi ta po - ber Ma - rí - a.

2. Nos ta ricu, nos ta ricu,	7. Ta un .. ... lo mi dunele.
3. Bo n'por nami un di bo yiunan.	8. Ta pesei lo bo hañete.
4. Ta cu cua bo ta contentu?	9. Nos ta pober, nos ta pober.
5. Ta cu... .. mi ta contentu.	10. Nos ta ricu, nos ta ricu.
6. Ma ta kiko lo bo dunele.	

MI TA POBER, MI TA POBER. Un fila di mucha, mas o menos 8, ta pará cu cara pa un mucha, na mas o menos 2 meter di distancia. E mucha ta cana bai na e fila cantando: „Mi ta pober, mi ta pober” i é ta bolbe bai para na su lugar. Riba e palabranan akí e fila ta cana bai cerca dje cantando: „Nos ta ricu . . .” Asina nan ta sigui cana bai cerca otro, te ora e fila canta: „Ta p'esei lo bo hañete”. E ora ei e mucha cu a wordu scohé, (ta cu . . . mi ta contentu) ta bai para cerca e otro mucha i huntu nan lo bai purba haña un mucha mas acerca.